

महाराष्ट्रातील जिल्ह्यांचे
आणि भारतातील राज्यांचे निवडक
निर्देशक 2017-18

Selected Indicators for Districts in
Maharashtra and States in India
2017-18

अर्थ व सांख्यिकी संचालनालय, महाराष्ट्र शासन, मुंबई
Directorate of Economics & Statistics, Government of Maharashtra, Mumbai
[http:// mahades.maharashtra.gov.in](http://mahades.maharashtra.gov.in)

महाराष्ट्रातील जिल्ह्यांचे
आणि भारतातील राज्यांचे
निवडक निर्देशक
सन २०१७-१८

**SELECTED INDICATORS
FOR DISTRICTS IN MAHARASHTRA
AND STATES IN INDIA
2017-18**

महाराष्ट्रातील जिल्हांचे व भारतातील राज्यांचे निवडक निर्देशक २०१७-१८

अनुक्रमणिका			
अ. क्र.	निर्देशक क्र.	संबंधित माहितीवर आधारित जिल्हावार निवडक निर्देशक	पृ.क्र.
१	३ ते ३०	लोकसंख्येची ठळक वैशिष्ट्ये	२-६
२	३१ ते ३३	सर्वसाधारण पर्जन्यमान	६
३	३४ ते ३६	रुग्णालय, वैद्यकीय संस्थांतील खाटा व नोंदविलेल्या मृतांची संख्या	६-७
४	३७ ते ४१	शैक्षणिक संस्थांची संख्या, पटावरील विद्यार्थी व शिक्षकांची संख्या	७
६	४२	मुद्रणालयांची संख्या	८
७	४३	पुस्तके व प्रकाशनांची संख्या	८
८	४४ ते ६०	कसलेले निव्वळ क्षेत्र, एकापेक्षा अधिक वेळा पेरणी केलेले क्षेत्र, प्रमुख पिकांचे सरासरी उत्पादन	८-१०
९	६१ ते ९६	वहित धारण जमिनीच्या आकार गटानुसार एकूण, अ.जा. व अ.ज. प्रवर्गातील धारकांची टक्केवारी व गटानुसार जमिनीचे क्षेत्र	११-१६
१०	९७ ते ९९	निव्वळ पेरणी क्षेत्र, सिंचनाखालील स्थूल व निव्वळ क्षेत्र	१७
११	१००	प्रत्यक्ष सिंचित क्षेत्राची निर्मित सिंचन क्षेत्राशी टक्केवारी	१७
१२	१०१ ते १०४	पशुधना संबंधित आकडेवारी	१७-१८
१३	१०५ व १०६	वन क्षेत्र व वनोत्पादन	१८
१४	१०७ ते १२४ व १४०	सहकारी संस्थां विषयक आकडेवारी	१९-२१, २५
१५	१२५ ते १२७	कारखान्यांची व कारखान्यातील कामगारांची संख्या	२१-२२
१६	१२८	विद्युतीकरण झालेली शहरे व गावांची संख्या	२२
१४	१२९ व १३०	घरगुती, औद्योगिक कारणासाठी विजेचा दरडोई वापर	२२
१५	१३१	मोटर वाहनांची संख्या	२२
१६	१३२ व १३३	रस्त्यांची लांबी	२३
१७	१३४ व १३५	लोहमार्गाची लांबी	२३
१८	१३६ व १३७	टपाल व तार कार्यालय व टपाल पेट्यांची संख्या	२४
१९	१३८	दूरध्वनींची संख्या	२४
२०	१३९	वाणिज्यिक बँकांची संख्या	२४
२१	१४० व १४२	जिल्हा परिषदांचे उत्पन्न व खर्च	२५
२२	१४३ व १४४	आस्थापना व रोजगारा संबंधित आकडेवारी	२५

अ.क्र.	निर्देशक क्र.	संबंधित माहितीवर आधारित राज्यनिहाय निवडक निर्देशक	पृ.क्र.
१	३ ते २०	लोकसंख्येची ठळक वैशिष्ट्ये	२८-३०
२	२१ ते २९	मानव विकासाचे मुलभूत निर्देशक	३०-३१
३	३०	मानव विकास निर्देशक	३१
४	३१ ते ३९	वित्तविषयक निर्देशक	३१-३२
६	३९ ते ४४	अनुसूचित वाणिज्यिक बँका	३३
७	४५ ते ४६	प्रधानमंत्री मुद्रा योजना	३३
८	४७	वार्षिक कर्ज योजना	३४
९	४८	वार्षिक पर्जन्य	३४
१०	४९	वहिती जमिनीचे सरासरी क्षेत्र	३४
११	५० ते ५५	प्रमुख पिकांचे प्रति हेक्टर उत्पादन	३४
१२	५६	दरडोई अन्नधान्यांचे उत्पादन	३५
१३	५७	दर हेक्टर पिकांखालील क्षेत्रामागे खतांचा वापर	३५
१४	५८	एकूण सिंचित क्षेत्राची पिकाखालील एकूण क्षेत्राशी टक्केवारी	३५
१५	५९	प्रति शेतकरी निव्वळ पेरणी क्षेत्र	३५
१६	६०	निव्वळ पेरणी क्षेत्राची एकूण भौगोलिक क्षेत्राशी टक्केवारी	३५
१७	६१	पिकांची सघनता	३५
१८	६२ ते ६३	वन विषयक आकडेवारी	३५
१९	६४ ते ६७	वार्षिक उद्योग पाहणी	३६
२०	६८ ते ७१	रोजगार विषयक आकडेवारी	३६-३७
२१	७२ ते ७३	श्रमशक्ती सहभाग दर	३७
२२	७४ ते ७७	आर्थिक गणना	३७
२३	७८ ते ८५	विद्युत विषयक आकडेवारी	३८-३९
२४	८६	दर लाख लोकसंख्येमागे मोटर वाहनांची संख्या	३९
२५	८७ ते ८८	रस्ते व लोहमार्गांची लांबी	३९
२६	८९ ते ९०	दूरध्वनी	३९
२७	९१	एकूण खनिज उत्पादनाच्या किंमतीमधील राज्याचा हिस्सा	४०
२८	९२ ते ११०	शिक्षा विषयक आकडेवारी	४०-४२
२९	१११ ते ११७	महिला व बाल विषयक आकडेवारी	४३
३०	११८	दर लाख लोकसंख्येमागे रास्त भाव धान्य शिधावाटप दुकानांची संख्या	४३
३१	११९	दारिद्र्य रेषेखालील लोकसंख्येची टक्केवारी	४३

जिल्हावार निवडक निर्देशक
Districtwise Selected Indicators

जिल्हावार निवडक निर्देशक / Districtwise selected indicators

अनुक्रमांक/ Sr. No.	जिल्हा	दर चौरस कि. मी. भौगोलिक क्षेत्रामागे लोकसंख्येची घनता / Density of population per sq. km.of geographical area	जिल्ह्यातील लोकसंख्येची राज्यातील लोकसंख्येशी टक्केवारी/ Percentage of Districts population to State Population	स्त्री-पुरुष प्रमाण (प्रति हजार पुरुषांमागे स्त्रियांची संख्या) / Sex Ratio (No. of females per thousand males)	बाल लिंग गुणोत्तर (०-६ वर्षे / Child Sex ratio in (0-6 Year)	नागरी लोकसंख्येचे एकूण लोकसंख्येशी शेकडा प्रमाण / Percentage of urban population to total population
	संदर्भ वर्ष	(२०११)	(२०११)	(२०११)	(२०११)	(२०११)
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)
१.	मुंबई शहर	19,652	2.8	832	914	100.0
२.	मुंबई उपनगर	20,980	8.3	860	913	100.0
३.	ठाणे	1,157	9.6	886	924	77.0
४.	पालघर					
५.	रायगड					
६.	रत्नागिरी					
७.	सिंधुदुर्ग					
	कोकण विभाग	931	25.5	894	921	78.0
८.	नाशिक	393	5.4	934	890	42.5
९.	धुळे	285	1.8	946	898	27.8
१०.	नंदुरबार	277	1.5	978	944	16.7
११.	जळगाव	360	3.8	925	842	31.7
१२.	अहमदनगर	266	4.0	939	852	20.1
	नाशिक विभाग	323	16.5	938	876	30.7
१३.	पुणे	603	8.4	915	883	61.0
१४.	सातारा	287	2.7	988	895	19.0
१५.	सांगली	329	2.5	966	867	25.5
१६.	सोलापूर	290	3.8	938	883	32.4
१७.	कोल्हापूर	504	3.5	957	863	31.7
	पुणे विभाग	409	20.9	941	880	41.2
	उर्वरित महाराष्ट्र *	485	62.9	921	894	53.3
१८.	औरंगाबाद	366	3.3	923	858	43.8
१९.	जालना	254	1.7	937	870	19.3
२०.	परभणी	295	1.6	947	884	31.0
२१.	हिंगोली	244	1.1	942	882	15.2
२२.	बीड	242	2.3	916	807	19.9
२३.	नांदेड	319	3.0	943	910	27.2
२४.	उस्मानाबाद	219	1.5	924	867	17.0
२५.	लातूर	343	2.9	928	889	25.5
	औरंगाबाद विभाग	289	16.7	931	870	27.1
	मराठवाडा	289	16.7	931	870	27.1
२६.	बुलढाणा	268	2.3	934	855	21.2
२७.	अकोला	320	1.6	946	912	39.7
२८.	वाशिम	244	1.1	930	863	17.7
२९.	अमरावती	237	2.6	951	935	35.9
३०.	यवतमाळ	204	2.5	952	922	21.6
	अमरावती विभाग	245	10.0	944	900	27.7
३१.	वर्धा	206	1.2	946	919	32.5
३२.	नागपूर	470	4.1	951	931	68.3
३३.	भंडारा	294	1.1	982	950	19.5
३४.	गोंदिया	253	1.2	999	956	17.1
३५.	चंद्रपूर	193	2.0	961	953	35.2
३६.	गडचिरोली	74	1.0	982	961	11.0
	नागपूर विभाग	229	10.5	964	941	42.2
	विदर्भ	236	20.5	954	919	35.1
	महाराष्ट्र	365	100.0	929	894	45.2

* मराठवाडा व विदर्भ वगळून / Excluding Marathwada and Vidarbha Region

जिल्हावार निवडक निर्देशक / Districtwise selected indicators

अनुसूचित जातींच्या लोकसंख्येची एकूण लोकसंख्येशी टक्केवारी / Percentage of Scheduled Castes population to total population	अनुसूचित जमातींच्या लोकसंख्येची एकूण लोकसंख्येशी टक्केवारी / Percentage of Scheduled Tribes population to total population	लोकसंख्येचा दशवार्षिक वृद्धिदर (टक्के) / Decadal growth rate of population (Per cent)	गावाची सरासरी लोकसंख्या (दर गावामागे ग्रामीण लोकसंख्या) / Average village size (rural population per village)	तहसिलातील गावांची सरासरी संख्या / Average number of villages per tehsils	District
(२०११)	(२०११)	(२०११)	(२०११)	(२०११)	Reference Year
(8)	(9)	(10)	(11)	(12)	(2)
7.1	0.8	(-7.6)	---	---	Mumbai City
6.2	1.1	8.3	---	---	Mumbai Suburban
6.6	13.9	36.0	1,494	114	{ Thane Palghar
5.1	11.6	19.3	895	124	Raigad
4.1	1.3	(-4.8)	883	170	Ratnagiri
6.5	0.8	(-2.2)	1,004	93	Sindhudurg
6.3	7.0	14.9	1,080	124	Konkan DIV.
9.1	25.6	22.3	1,829	128	Nashik
6.2	31.6	20.1	2,196	169	Dhule
2.9	69.3	25.7	1,476	155	Nandurbar
9.2	14.3	14.9	1,942	99	Jalgaon
12.6	8.3	12.4	2,296	113	Ahmednagar
9.1	23.3	18.1	1,954	122	Nashik DIV.
12.5	3.7	30.4	1,986	132	Pune
10.8	1.0	6.9	1,416	156	Satara
12.5	0.6	9.2	2,900	73	Sangli
15.0	1.8	12.2	2,554	104	Solapur
13.0	0.8	10.0	2,214	100	Kolhapur
12.8	2.2	17.3	2,077	114	Pune DIV.
9.2	9.7	16.5	1,729	120	Rest Of Maha.*
14.6	3.9	27.8	1,584	146	Aurangabad
13.9	2.2	21.5	1,651	120	Jalna
13.5	2.2	20.2	1,526	92	Parbhani
15.5	9.5	19.3	1,479	135	Hingoli
13.6	1.3	19.6	1,526	123	Beed
19.1	8.4	16.9	1,588	96	Nanded
16.0	2.2	11.5	1,891	91	Osmanabad
19.6	2.3	18.0	1,971	93	Latur
15.9	4.0	19.9	1,639	110	Aurangabad DIV.
15.9	4.0	19.9	1,639	110	Marathwada
18.2	4.8	15.8	1,567	100	Buldhana
20.1	5.5	11.3	1,266	123	Akola
19.2	6.7	17.3	1,412	116	Washim
17.5	14.0	10.8	1,131	117	Amravati
11.8	18.5	12.8	1,173	116	Yavatmal
16.9	10.9	13.2	1,282	113	Amravati DIV.
14.5	11.5	5.2	902	122	Wardha
18.6	9.4	14.4	912	116	Nagpur
16.7	7.4	5.6	1,254	110	Bhandara
13.3	16.2	10.1	1,242	110	Gondiya
15.8	17.7	6.4	977	98	Chandrapur
11.3	38.7	10.6	633	126	Gadchiroli
16.2	14.4	10.0	942	113	Nagpur DIV.
16.5	12.7	11.5	1,101	113	Vidarbha Region
11.8	9.4	16.0	1,503	115	Maharashtra

* मराठवाडा व विदर्भ वगळून / Excluding Marathwada and Vidarbha Region

जिल्हावार निवडक निर्देशक / Districtwise selected indicators

अनु- क्रमांक/ Sr. No	जिल्हा	तहसिलातील सरासरी लोकसंख्या (हजारांत)/ Average population per tahsils (Thousand)	मुख्यतः काम करण-यांची एकूण लोकसंख्येशी टक्केवारी / Percentage of main workers to total population	शेतक-यांची एकूण काम करणा-यांशी टक्केवारी/ Percentage of cultivators to total workers	कृषि काम करणा- यांची एकूण काम करण-यांशी टक्केवारी/ Percentage of agricultural workers to total workers	कृषि कामाव्यतिरिक्त इतर कामे करणा-यांची एकूण काम करणा-यांशी टक्केवारी / Percentage of workers other than agricultural workers to total workers	काम करणा-या स्त्रियांचा कामातील सहभागाचा दर/ Work Participation Rate for female workers
(1)	(2)	(२०११)	(२०११)	(२०११)	(२०११)	(२०११)	(२०११)
१.	मुंबई शहर	---	39.2	0.5	1.0	99.0	18.8
२.	मुंबई उपनगर	3119	37.6	0.4	1.0	99.0	18.3
३.	ठाणे	737	35.5	7.8	17.1	82.9	21.7
४.	पालघर						
५.	रायगड	176	32.6	19.3	37.1	63.0	24.7
६.	रत्नागिरी	179	34.4	41.6	63.0	36.9	36.0
७.	सिंधुदुर्ग	106	26.7	40.0	59.5	40.3	27.2
	कोकण विभाग	572	36.0	8.6	16.7	83.9	21.7
८.	नाशिक	407	41.3	35.0	61.4	38.6	34.5
९.	धुळे	513	40.3	25.5	71.4	28.5	36.7
१०.	नंदुरबार	275	40.3	26.7	82.0	18.0	42.8
११.	जळगाव	282	38.9	20.6	70.9	29.1	33.3
१२.	अहमदनगर	325	44.9	45.6	71.3	28.7	41.1
	नाशिक विभाग	344	41.4	32.9	69.0	31.0	36.8
१३.	पुणे	674	39.8	21.9	32.1	67.9	27.5
१४.	सातारा	273	39.4	43.2	65.2	34.8	34.2
१५.	सांगली	282	38.1	39.6	63.5	36.5	29.9
१६.	सोलापूर	393	40.8	33.6	63.0	37.0	33.1
१७.	कोल्हापूर	323	38.9	38.8	54.4	45.6	30.5
	पुणे विभाग	436	39.6	31.8	49.1	50.3	30.2
	उर्वरित महाराष्ट्र *	444	38.6	23.2	42.3	57.7	28.6
१८.	औरंगाबाद	411	39.1	35.2	60.4	39.6	31.5
१९.	जालना	245	43.1	45.0	77.3	22.7	40.7
२०.	परभणी	204	41.2	35.9	74.5	25.6	36.0
२१.	हिंगोली	235	43.7	42.5	82.2	17.6	41.7
२२.	बीड	235	44.7	48.3	78.0	21.9	42.7
२३.	नांदेड	210	39.2	30.0	72.3	27.7	34.9
२४.	उस्मानाबाद	207	42.3	38.4	77.1	23.0	37.7
२५.	लातूर	245	39.3	31.7	71.5	28.5	31.9
	औरंगाबाद विभाग	246	41.1	37.7	72.7	27.3	36.3
	मराठवाडा	246	41.1	37.7	72.7	27.3	36.3
२६.	बुलढाणा	199	42.8	31.6	81.1	18.9	38.9
२७.	अकोला	259	38.1	16.9	67.5	32.6	28.1
२८.	वाशिम	200	42.0	29.1	83.5	16.5	39.8
२९.	अमरावती	206	36.8	16.1	70.1	29.9	28.3
३०.	यवतमाळ	173	43.1	24.6	79.2	20.9	40.0
	अमरावती विभाग	201	40.5	23.6	76.2	23.9	34.8
३१.	वर्धा	163	40.7	21.9	68.3	31.9	34.1
३२.	नागपूर	332	35.6	11.1	33.7	66.3	23.6
३३.	भंडारा	171	34.5	20.6	72.9	27.0	42.4
३४.	गोंदिया	165	32.8	28.0	70.3	29.8	42.7
३५.	चंद्रपूर	147	36.5	20.9	65.7	34.3	37.9
३६.	गडचिरोली	89	36.6	38.6	90.0	19.0	49.1
	नागपूर विभाग	184	36.0	20.4	57.9	42.1	33.9
	विदर्भ	192	38.2	21.9	66.9	33.2	34.3
	महाराष्ट्र	314	38.9	25.4	52.7	47.3	31.1

* मराठवाडा व विदर्भ वगळून / Excluding Marathwada and Vidarbha Region

जिल्हावार निवडक निर्देशक / Districtwise selected indicators

साक्षरतेची टक्केवारी / Percentage of Literacy @ \$											
ग्रामीण/ Rural			नागरी / Urban			एकूण/ Total			अनुसूचित जाती/ Scheduled Castes	अनुसूचित जमाती / Scheduled Tribes	District
पुरुष/ Males	स्त्रिया/ Females	एकूण/ Total	पुरुष/ Males	स्त्रिया/ Females	एकूण/ Total	पुरुष/ Males	स्त्रिया/ Females	एकूण/ Total	(२०११)	(२०११)	Reference Year
(२०११)	(२०११)	(२०११)	(२०११)	(२०११)	(२०११)	(२०११)	(२०११)	(२०११)	(२०११)	(२०११)	(2)
(19)	(20)	(21)	(22)	(23)	(24)	(25)	(26)	(27)	(28)	(29)	
---	---	---	91.5	86.5	89.2	91.5	86.5	89.2	87.5	83.4	Mumbai City
---	---	---	92.9	86.4	89.9	92.9	86.4	89.9	85.3	82.0	Mumbai Suburban
79.3	61.5	70.6	91.3	85.3	88.6	88.7	79.8	84.5	84.7	58.9	Thane
86.4	71.2	78.8	93.6	87.2	90.6	89.1	76.9	83.1	86.3	57.6	Palghar
90.0	71.7	80.1	95.4	90.2	92.7	90.9	74.5	82.2	82.5	65.1	Raigad
91.2	78.4	84.6	94.1	90.0	92.1	91.6	79.8	85.6	80.7	81.9	Ratnagiri
84.8	68.5	76.6	92.2	86.1	89.4	90.7	82.0	86.6	85.2	60.4	Konkan DIV.
84.7	69.3	77.2	92.7	85.2	89.1	88.2	76.1	82.3	82.5	66.6	Nashik
75.2	59.1	67.3	90.3	82.9	86.7	79.5	65.8	72.8	75.4	50.9	Dhule
68.0	51.5	59.7	91.1	81.5	86.6	72.2	56.5	64.4	76.9	55.0	Nandurbar
83.3	65.6	74.8	89.7	81.0	85.5	85.4	70.6	78.2	73.7	58.9	Jalgaon
85.5	67.9	76.9	92.0	82.9	87.6	86.8	70.9	79.1	76.5	62.2	Ahmednagar
81.8	65.0	73.6	91.6	83.4	87.6	84.9	70.7	78.0	77.8	59.7	Nashik DIV.
88.3	73.3	81.0	92.5	86.1	89.4	90.8	81.1	86.2	81.6	73.1	Pune
88.7	74.2	81.4	92.5	85.4	89.0	89.4	76.3	82.9	79.5	73.0	Satara
87.4	72.1	79.8	90.6	81.8	86.2	88.2	74.6	81.5	78.0	76.2	Sangli
82.8	64.6	74.1	89.7	76.4	83.1	85.0	68.5	77.0	72.5	70.5	Solapur
86.8	69.7	78.4	92.4	83.9	88.3	88.6	74.2	81.5	77.8	80.0	Kolhapur
86.8	70.8	78.9	91.9	84.0	88.1	88.9	76.2	82.7	78.3	73.2	Pune DIV.
84.5	68.1	76.4	92.0	85.1	88.8	88.6	77.1	83.1	80.1	61.0	Rest Of Maha.*
83.9	61.1	72.9	91.8	81.5	86.8	87.4	70.1	79.0	76.1	62.8	Aurangabad
80.3	57.5	69.2	86.8	75.4	81.2	81.5	61.0	71.5	66.2	64.8	Jalna
81.1	59.0	70.3	86.1	73.9	80.1	82.6	63.6	73.3	69.4	66.7	Parbhani
86.2	66.9	76.8	90.9	80.2	85.7	86.9	69.0	78.2	75.5	72.2	Hingoli
84.1	64.7	74.7	91.5	80.3	86.0	85.6	67.8	77.0	73.0	68.9	Beed
82.6	62.1	72.6	88.7	76.9	83.0	84.3	66.1	75.5	73.2	70.6	Nanded
84.7	68.4	76.9	91.5	80.7	86.3	85.8	70.5	78.4	73.5	68.2	Osmanabad
83.0	66.7	75.1	88.6	78.2	83.6	84.4	69.6	77.3	72.5	72.3	Latur
83.1	63.1	73.4	89.8	78.7	84.4	84.9	67.4	76.4	72.8	68.8	Aurangabad DIV.
83.1	63.1	73.4	89.8	78.7	84.4	84.9	67.4	76.4	72.8	68.8	Marathwada
89.7	73.5	81.9	93.5	84.4	89.1	90.5	75.8	83.4	78.6	68.6	Buldhana
91.3	80.3	85.9	94.0	88.4	91.2	92.3	83.5	88.0	83.2	79.2	Akola
90.2	73.6	82.2	92.4	84.0	88.3	90.5	75.5	83.2	80.5	74.7	Washim
90.1	79.8	85.1	93.9	89.0	91.5	91.5	83.1	87.4	84.6	75.0	Amravati
87.9	72.6	80.5	94.7	87.6	91.2	89.4	75.9	82.8	82.8	76.1	Yavatmal
89.6	75.6	82.8	93.9	87.5	90.7	90.8	79.0	85.0	82.0	75.2	Amravati DIV.
89.9	78.3	84.3	96.1	89.0	92.6	91.9	81.8	87.0	86.6	78.9	Wardha
87.6	75.9	81.9	94.2	88.4	91.4	92.1	84.5	88.4	88.5	82.2	Nagpur
89.4	74.6	82.1	94.4	87.1	90.7	90.4	77.1	83.8	85.6	79.2	Bhandara
91.3	75.9	83.6	95.6	87.4	91.5	92.0	77.9	85.0	87.2	79.0	Gondiya
83.7	67.1	75.5	92.5	83.7	88.2	86.8	73.0	80.0	82.2	73.8	Chandrapur
80.9	64.0	72.5	93.7	84.2	89.0	82.3	66.3	74.4	78.8	68.0	Gadchiroli
87.0	72.5	79.9	94.1	87.5	90.9	90.0	78.9	84.5	86.1	76.0	Nagpur DIV.
88.4	74.2	81.5	94.0	87.5	90.8	90.4	78.9	84.8	84.1	75.7	Vidarbha Region
85.1	68.5	77.0	92.1	84.9	88.7	88.4	75.9	82.3	79.7	65.7	Maharashtra

* मराठवाडा व विद्रभ वगळून/ Excluding Marathwada and Vidarbha Region

\$ आकडे संक्षिप्तात दिल्याने बेरजा जुळतीलच असे नाही./Figures may not add up to totals

@ साक्षरतेची टक्केवारी सात वर्षे व त्यापेक्षा अधिक वयाच्या लोकसंख्येची आहे. / The literacy rates relate to the population aged seven years and above

जिल्हावार निवडक निर्देशक / Districtwise selected indicators

अनु-क्रमांक/ Sr. No	जिल्हा	निःसमर्थ लोकसंख्येची एकूण लोकसंख्येशी टक्केवारी / Percentage of disabled persons to total population	सर्वसाधारण पर्जन्यमान (मिलिमीटर मध्ये)/ Normal Rainfall (in mm.)	प्रत्यक्ष पर्जन्यमान (मिलिमीटर मध्ये)/ Actual Rainfall (in mm.)	पावसाचे दिवस/ Number of rainy days	दर लाख लोकसंख्येमागे सार्वजनिक/शासन सहाय्यित, स्थानिक स्वराज्य संस्था व विश्वस्त रुग्णालयांची संख्या/ Number of public/ Govt. aided, local bodies and trust hospitals per lakh of population	दर लाख लोकसंख्येमागे सार्वजनिक/शासन सहाय्यित, स्थानिक स्वराज्य संस्था व विश्वस्त व वैद्यकीय संस्थांतील खाटांची संख्या/ Number of beds in public/ Govt. aided, local bodies and trust medical institutions per lakh population
	संदर्भ वर्ष	(२०११)	(२०१७)	(२०१७)	(२०१७-१८)	(२०१७-१८)	
(1)	(2)	(30)	(31)	(32)	(33)	(34)	(35)
१.	मुंबई शहर	3.2	---	---	---	{ 1	{ 172
२.	मुंबई उपनगर	2.6	---	---	---		
३.	ठाणे	{ 2.3	2,530	3388	110	1	40
४.	पालघर		2,396	3039	103	1	98
५.	रायगड	2.3	3,303	3454	116	1	112
६.	रत्नागिरी	2.1	3,395	3588	126	2	121
७.	सिंधुदुर्ग	2.8	3,183	3161	126	2	157
	कोकण विभाग	2.5	---	3406	129	1	118
८.	नाशिक	1.9	1,044	1006	78	2	65
९.	धुळे	2.8	608	579	59	1	77
१०.	नंदुरबार	1.7	917	796	67	5	78
११.	जळगाव	3.3	720	526	55	1	67
१२.	अहमदनगर	2.7	575	724	56	1	87
	नाशिक विभाग	2.5	---	740	77	2	73
१३.	पुणे	2.4	1,001	1097	89	1	99
१४.	सातारा	3.2	1,072	1002	85	1	88
१५.	सांगली	3.3	722	600	64	1	119
१६.	सोलापूर	2.7	647	543	55	1	78
१७.	कोल्हापूर	2.8	1,964	1251	98	1	85
	पुणे विभाग	2.8	---	917	85	1	94
	उर्वरित महाराष्ट्र *	2.6	---	---	---	1	99
१८.	औरंगाबाद	2.7	697	576	50	2	139
१९.	जालना	3.4	722	680	52	2	148
२०.	परभणी	3.4	903	551	45	1	54
२१.	हिंगोली	2.6	924	640	51	1	84
२२.	बीड	2.3	699	706	58	1	137
२३.	नांदेड	2.7	948	642	56	1	111
२४.	उस्मानाबाद	3.0	760	881	56	1	70
२५.	लातूर	3.1	861	780	52	1	92
	औरंगाबाद विभाग	2.9	---	677	57	1	111
	मराठवाडा	2.9	---	---	---	1	111
२६.	बुलढाणा	2.8	760	618	61	1	73
२७.	अकोला	2.6	804	556	57	2	109
२८.	वाशिम	2.7	900	592	52	2	64
२९.	अमरावती	2.7	972	584	60	2	180
३०.	यवतमाळ	2.4	927	490	57	1	107
	अमरावती विभाग	2.6	---	564	66	1	114
३१.	वर्धा	2.2	1,013	688	59	2	223
३२.	नागपूर	2.4	1,060	822	51	1	138
३३.	भंडारा	3.7	1,299	851	62	1	99
३४.	गोंदिया	2.0	1,353	777	61	2	86
३५.	चंद्रपूर	3.6	1,224	661	63	1	98
३६.	गडचिरोली	2.2	1,397	1089	86	3	129
	नागपूर विभाग	2.7	---	806	66	1	129
	विदर्भ	2.7	---	---	---	1	122
	महाराष्ट्र	2.6	1,140	1031	104	1	105

* मराठवाडा व विदर्भ वगळून / Excluding Marathwada and Vidarbha Region

जिल्हावार निवडक निर्देशक / Districtwise selected indicators

दर लाख लोकसंख्येमागे सर्व प्रकारच्या आजारांमुळे नोंदणीकृत मृतांची संख्या/ Number of registered deaths by all diseases per lakh population (२०१७-१८)	दर लाख लोकसंख्येमागे शैक्षणिक संस्थांची संख्या / Number of educational institutions per lakh population (२०१७-१८)	दर हजार लोकसंख्येमागे पूर्व प्राथमिक ते उच्च माध्यमिक विद्यार्थ्यांची पटावरील संख्या / Number of pre-primary to higher secondary school students enrolment per thousand population \$ (२०१७-१८)	पूर्व प्राथमिक ते उच्च माध्यमिक शाळांतील प्रशिक्षित शिक्षकांची एकूण शिक्षकांशी टक्केवारी/ Percentage of trained teachers to total teachers in pre-primary to higher secondary schools \$ (२०१७-१८)	प्राथमिक शाळांतील प्रति शिक्षक विद्यार्थी संख्या / Number of students per teacher in primary schools (२०१७-१८)	माध्यमिक शाळांतील प्रति शिक्षक विद्यार्थी संख्या / Number of students per teacher in secondary schools (२०१७-१८)	District Reference Year (2)
(36)	(37)	(38)	(39)	(40)	(41)	
635	31	148	100	36	26	Mumbai City Mumbai uburban
398	54	183	97	37	27	
516	106	244	100	36	32	Thane
854	135	186	97	26	23	Palghar
756	194	156	98	17	23	Raigad
548	68	172	99	15	20	Ratnagiri
485	86	198	100	34	28	Sindhudurg
513	91	208	99	35	21	Konkan DIV.
511	118	200	99	34	24	Nashik
448	75	193	100	34	28	Dhule
508	112	193	99	28	27	Nandurbar
488	93	197	99	33	26	Jalgaon
533	72	192	98	32	22	Ahmednagar
521	122	162	99	24	22	Nashik DIV.
701	99	172	100	27	27	Pune
598	104	189	100	28	27	Satara
639	90	169	100	27	23	Sangli
581	90	181	99	29	23	Solapur
543	82	181	99	31	25	Kolhapur
515	109	240	98	31	25	Pune DIV.
392	116	213	100	30	31	Rest Of Maha.*
344	109	212	99	29	25	Aurangabad
411	106	200	99	29	30	Jalna
383	135	219	99	25	24	Parbhani
395	105	195	99	29	26	Hingoli
458	106	171	100	25	25	Beed
462	103	215	100	27	25	Nanded
427	111	212	99	28	26	Osmanabad
427	111	212	99	28	26	Latur
484	90	194	99	28	32	Aurangabad DIV.
665	96	182	99	27	22	Marathwada
449	110	202	99	27	29	Buldhana
522	93	168	99	26	24	Akola
547	114	181	100	27	29	Washim
535	100	183	99	27	27	Amravati
709	109	161	99	23	23	Yavatmal
654	80	176	98	26	21	Amravati DIV.
623	103	173	100	24	24	Wardha
693	120	180	98	23	25	Nagpur
543	107	167	99	24	22	Bhandara
571	184	177	96	20	19	Gondiya
633	104	173	98	24	22	Chandrapur
585	102	178	99	26	24	Gadchiroli
533	91	186	99	29	25	Nagpur DIV.
						Vidarbha Region
						Maharashtra

* मराठवाडा व विदर्भ वगळून/ Excluding Marathwada and Vidarbha Region

\$ पूर्व प्राथमिक वगळून /Excluding Pri-primary

जिल्हावार निवडक निर्देशक / District wise selected indicators

अनु- क्रमांक/ Sr. No	जिल्हा	दर दशलक्ष लोकसंख्येमागे मुद्रणालयांची संख्या/ Number of printing presses per million population	दर दशलक्ष लोकसंख्येमागे नियतकालिकांची संख्या/ Number of periodicals per million population	कसलेल्या निव्वळ क्षेत्राची एकूण भौगोलिक क्षेत्राशी टक्केवारी / Percentage of net area sown to total geographical area @	एकापेक्षा अधिक वेळा पेरणी केलेल्या क्षेत्राची निव्वळ पेरणी क्षेत्राशी टक्केवारी/ Percentage of area sown more than once to net sown area @	अन्नधान्य पिकांखालील एकूण क्षेत्राची एकूण पिकांखालील स्थूल क्षेत्राशी टक्केवारी / Percentage of total area under foodgrains to total gross cropped area @
	संदर्भ वर्ष	(२०१६-१७)	(२०१७-१८)	(२०१७-१८)	(२०१७-१८)	(२०१७-१८)
(1)	(2)	(42)	(43)	(44)	(45)	(46)
१.	मुंबई शहर	115	190			
२.	मुंबई उपनगर	42	51	---	---	---
३.	ठाणे	31	22	25.7	2.2	68.2
४.	पालघर	85	8			
५.	रायगड	3	22	26.7	13.9	61.7
६.	रत्नागिरी	11	78	30.7	3.5	36.4
७.	सिंधुदुर्ग	52	71	27.0	13.3	42.9
	कोकण विभाग	46	53	27.0	7.2	52.8
८.	नाशिक	4	47	56.0	16.6	62.0
९.	धुळे	8	35	57.8	28.8	67.5
१०.	नंदुरबार	7	42	41.2	30.7	74.2
११.	जळगाव	13	56	72.2	43.1	43.2
१२.	अहमदनगर	15	51	63.6	40.5	75.4
	नाशिक विभाग	9	48	60.3	33.0	63.0
१३.	पुणे	104	26	37.6	48.3	65.2
१४.	सातारा	15	29	51.3	24.1	64.7
१५.	सांगली	11	28	69.1	33.6	54.0
१६.	सोलापूर	17	30	69.9	19.5	77.7
१७.	कोल्हापूर	27	34	56.5	40.4	29.5
	पुणे विभाग	53	28	55.8	31.0	61.5
	उर्वरित महाराष्ट्र *	39	44	51.5	29.3	61.4
१८.	औरंगाबाद	N.A.	57	67.0	77.1	41.3
१९.	जालना	6	48	74.2	53.0	41.6
२०.	परभणी	8	39	77.9	97.9	38.3
२१.	हिंगोली	7	47	70.2	75.7	52.5
२२.	बीड	16	53	70.9	35.0	102.8
२३.	नांदेड	55	31	68.9	32.9	46.8
२४.	उस्मानाबाद	9	46	56.0	96.3	61.5
२५.	लातूर	61	42	72.4	38.1	68.7
	औरंगाबाद विभाग	23	46	69.4	59.3	56.5
	मराठवाडा	23	46	69.4	59.3	56.5
२६.	बुलढाणा	11	66	67.5	39.1	38.6
२७.	अकोला	24	51	75.7	62.4	28.7
२८.	वाशिम	7	88	77.9	34.5	28.2
२९.	अमरावती	3	31	61.4	31.1	33.7
३०.	यवतमाळ	0	33	62.9	16.1	28.9
	अमरावती विभाग	8	49	66.6	33.4	32.1
३१.	वर्धा	4	129	54.5	30.1	31.6
३२.	नागपूर	33	27	56.5	17.3	56.2
३३.	भंडारा	14	42	43.0	42.3	90.5
३४.	गोंदिया	6	71	34.7	28.6	70.7
३५.	चंद्रपूर	6	30	39.8	15.1	46.6
३६.	गडचिरोली	12	50	12.1	25.6	86.0
	नागपूर विभाग	18	47	36.8	23.3	57.3
	विदर्भ	13	48	50.9	29.6	41.2
	महाराष्ट्र	31	45	55.1	37.3	54.3

* मराठवाडा व विदर्भ वगळून / Excluding Marathwada and Vidarbha Region

N.A. उपलब्ध नाही / Not available

@ कृषि आयुक्तालय, पुणे यांचेमार्फत प्राप्त अंतिम अंदाजावर आधारित/Based on final estimates provided by commissionerate of Agri.,Pune

जिल्हावार निवडक निर्देशक / Districtwise selected indicators

प्रमुख पिकांचे दर हेक्टरी सरासरी उत्पादन (किलोग्राम) / Average yield per hectare of principal crops (Kg.) @							
तांदूळ / Rice	गहू / Wheat	ज्वारी/ Jowar	बाजरी / Bajri	सर्व तृणधान्ये/ All cereals	तूर/ Tur	हरभरा/ Gram	District
(२०१७-१८)	(२०१७-१८)	(२०१७-१८)	(२०१७-१८)	(२०१७-१८)	(२०१७-१८)	(२०१७-१८)	Reference Year
(47)	(48)	(49)	(50)	(51)	(52)	(53)	(2)
---	---	---	---	---	---	---	Mumbai City Mumbai Suburban
1,850	---	---	---	1,800	---	857	Thane
1,863	---	---	---	1,651	480	895	Palghar
2,722	---	---	---	2,596	667	---	Raigad
2,985	---	---	---	2,736	---	---	Ratnagiri
3,222	---	---	---	3,170	---	---	Sindhudurg
2,559	---	---	---	2,393	500	879	Konkan DIV.
2,119	1,988	758	1,464	2,606	816	851	Nashik
2,014	2,210	1,292	1,328	2,092	939	2,148	Dhule
1,132	1,877	1,511	720	1,833	552	1211	Nandurbar
---	1,908	1,829	1,000	2,733	738	1,275	Jalgaon
2,302	2,224	544	1,005	1,037	994	798	Ahmednagar
1,922	2,063	808	1,245	1,895	775	1117	Nashik DIV.
2,385	2,448	733	722	1,467	650	1137	Pune
1,812	2,019	981	506	1,294	176	932	Satara
2,312	1,984	682	148	1,051	297	915	Sangli
167	1,191	563	339	743	628	675	Solapur
3,053	2,321	1,583	---	2,671	150	852	Kolhapur
2,582	1,893	680	405	1,179	531	932	Pune DIV.
2,460	1,996	727	958	1,617	681	1055	Rest Of Maha.*
---	1,645	694	686	1,076	823	669	Aurangabad
---	1,163	740	631	1,198	783	726	Jalna
---	954	687	357	751	1503	623	Parbhani
---	1,162	649	---	800	804	1,117	Hingoli
---	1,069	474	591	556	564	603	Beed
1500	998	769	---	856	880	1,257	Nanded
293	640	721	465	701	826	768	Osmanabad
286	690	826	200	768	1,181	704	Latur
375	1,130	631	606	781	911	793	Aurangabad DIV.
375	1,130	631	606	781	911	793	Marathwada
---	1,568	829	455	1,560	627	815	Buldhana
---	1,571	925	---	1,316	1,017	1,072	Akola
---	1,263	489	500	934	345	708	Washim
337	1,766	956	---	1,442	989	1,260	Amravati
---	1,016	550	---	793	972	797	Yavatmal
337	1,548	762	423	1,348	843	944	Amravati DIV.
---	1,480	600	---	1,205	1137	1172	Wardha
1,887	1,808	708	---	1,828	1121	1158	Nagpur
1,270	1,245	---	---	1,266	1065	1061	Bhandara
1,605	800	---	---	1,586	1063	675	Gondiya
747	1,122	457	---	785	1334	665	Chandrapur
1,240	1,200	538	---	1,248	1075	533	Gadchiroli
1,319	1,663	577	---	1,378	1161	1004	Nagpur DIV.
1,306	1,619	739	423	1,371	949	958	Vidarbha Region
1,882	1,657	690	849	1,357	909	917	Maharashtra

* मराठवाडा व विदर्भ वगळून / Excluding Marathwada and Vidarbha Region

@ कृषि आयुक्तालय, पुणे यांचेमार्फत प्राप्त अंतिम अंदाजावर आधारित /Based on final estimates provided by commissionerate of Agri., Pune

जिल्हावार निवडक निर्देशक / Districtwise selected indicators

अनु- क्रमांक/ Sr. No	जिल्हा	प्रमुख पिकांचे दर हेक्टरी सरासरी उत्पादन (किलोग्राम) / Average yield per hectare of principal crops (Kg.) @						अन्नधान्याचे दरडोई उत्पादन (किलोग्राम)/ Per capita foodgrains production (in kg.)
		सर्व कडधान्ये / All Pulses	सर्व तृणधान्ये आणि कडधान्ये / All cereals and pulses	कापूस (रुई) / Cotton (Lint)	भुईमूग / Groundnut	ऊस / Sugarcane (MT)	तंबाखु/ Tobacco	
	संदर्भ वर्ष	(२०१७-१८)	(२०१७-१८)	(२०१७-१८)	(२०१७-१८)	(२०१७-१८)	(२०१७-१८)	(२०१७-१८)
(1)	(2)	(54)	(55)	(56)	(57)	(58)	(59)	(60)
१.	मुंबई शहर	---	---	---	---	---	---	---
२.	मुंबई उपनगर	---	---	---	---	---	---	---
३.	ठाणे	729	1719	---	---	---	---	12
४.	पालघर	609	1545	---	1,000	---	---	51
५.	रायगड	336	2391	---	2,000	---	---	113
६.	रत्नागिरी	702	2635	---	---	---	---	146
७.	सिंधुदुर्ग	500	3076	---	2,000	110	---	234
	कोकण विभाग	536	2254	---	1,933	119	---	33
८.	नाशिक	805	2317	375	1,379	81	---	221
९.	धुळे	1582	1932	322	1,144	209	---	319
१०.	नंदुरबार	802	1524	338	1,051	59	---	208
११.	जळगाव	902	2194	276	1,098	91	---	254
१२.	अहमदनगर	693	946	282	1,242	40	---	226
	नाशिक विभाग	897	1639	298	1,242	52	---	240
१३.	पुणे	898	1338	---	1,065	80	---	74
१४.	सातारा	920	1224	170	1,445	78	---	166
१५.	सांगली	503	957	113	1,205	97	---	136
१६.	सोलापूर	532	714	227	1,078	47	---	149
१७.	कोल्हापूर	455	2454	---	1,512	87	1,167	106
	पुणे विभाग	704	1099	170	1,353	78	1,167	112
	उर्वरित महाराष्ट्र *	818	1454	298	1,322	72	1,167	113
१८.	औरंगाबाद	721	961	135	730	41	---	119
१९.	जालना	602	946	106	625	26	---	166
२०.	परभणी	757	755	338	1,220	23	---	141
२१.	हिंगोली	803	802	262	818	33	---	201
२२.	बीड	560	557	136	552	14	---	214
२३.	नांदेड	904	885	177	675	37	---	111
२४.	उस्मानाबाद	711	706	101	672	12	---	206
२५.	लातूर	829	811	642	760	13	---	153
	औरंगाबाद विभाग	746	765	166	667	22	---	155
	मराठवाडा	746	765	166	667	22	---	155
२६.	बुलढाणा	723	989	176	1,304	119	---	126
२७.	अकोला	883	941	248	1,471	---	---	96
२८.	वाशिम	512	569	156	1,750	68	---	65
२९.	अमरावती	967	1,075	312	1,176	118	---	115
३०.	यवतमाळ	852	844	173	1,188	63	---	82
	अमरावती विभाग	815	926	213	1,273	65	---	101
३१.	वर्धा	1,146	1,155	426	1,188	82	---	117
३२.	नागपूर	1122	1,572	407	1,194	46	---	113
३३.	भंडारा	841	1,186	---	---	79	---	211
३४.	गोंदिया	728	1,487	---	---	26	---	176
३५.	चंद्रपूर	918	834	335	---	---	---	86
३६.	गडचिरोली	560	1,129	674	---	---	---	189
	नागपूर विभाग	1000	1,254	397	1,192	62	---	132
	विदर्भ	870	1,091	278	1,247	64	---	117
	महाराष्ट्र	805	1,157	238	1,184	60	1,167	120

* मराठवाडा व विदर्भ वगळून / Excluding Marathwada and Vidarbha Region

@ कृषि आयुक्तालय, पुणे यांचेमाफत प्राप्त अंतिम अंदाजावर आधारित /Based on final estimates provided by commissionerate of Agri., Pune

जिल्हावार निवडक निर्देशक / Districtwise selected indicators

वहित धारण जमिनीचे सरासरी क्षेत्र (हेक्टरमध्ये)/ Average size of operational holdings (in hectares)	वहित धारण जमिनीच्या आकार गटानुसार (हेक्टर) वहित धारकांची टक्केवारी/ Percentage classification by size class (hectare) of operational holdings					एकूण वहिती धारण क्षेत्र (हेक्टर)/ Total operational holdings (hectares)	District
	अत्यल्प (१ हेक्टरपेक्षा कमी)/ Marginal (Below 1 hectare)	अल्प (१ ते २ हेक्टर)/ Small (1-2 hectare)	कनिष्ठ मध्यम (२ ते ४ हेक्टर)/ Semi medium (2-4 hectares)	मध्यम (४ ते १० हेक्टर)/ Medium (4-10 hectares)	मोठे (१० त्यापेक्षा अधिक हेक्टर)/ Large (above 10 hectares)		
(२०१५-१६)	(२०१५-१६)	(२०१५-१६)	(२०१५-१६)	(२०१५-१६)	(२०१५-१६)	(२०१५-१६)	(64)
(61)	(62)	(63)	(64)	(65)	(66)	(67)	(64)
---	---	---	---	---	---	---	Mumbai City Mumbai Suburban
1.2	63.9	18.6	11.2	5.4	0.9	1,75,360	Thane
1.5	59.0	19.8	12.5	7.1	1.6	2,26,557	Palghar
1.0	73.5	14.0	7.8	3.9	0.8	3,58,180	Raigad
1.2	67.9	14.7	10.7	5.7	1.0	5,97,729	Ratnagiri
0.9	75.1	12.2	7.7	4.1	1.0	3,03,373	Sindhudurg
1.1	69.5	14.9	9.6	5.0	1.0	16,61,199	Konkan DIV.
1.5	46.3	30.5	17.2	5.5	0.5	10,38,279	Nashik
1.7	35.3	36.0	20.5	7.6	0.5	4,36,674	Dhule
1.8	28.2	40.3	22.9	8.1	0.6	3,05,076	Nandurbar
1.6	40.6	36.1	17.6	5.4	0.3	7,81,388	Jalgaon
1.2	56.2	26.3	13.5	3.7	0.3	13,00,028	Ahmednagar
1.4	47.1	30.9	16.5	5.1	0.4	38,61,445	Nashik DIV.
1.3	58.5	22.9	13.1	4.8	0.7	10,51,835	Pune
0.8	75.3	15.7	6.7	2.0	0.3	7,00,632	Satara
1.2	60.7	22.0	12.3	4.5	0.6	6,84,140	Sangli
1.6	41.9	29.1	21.1	7.2	0.6	12,72,412	Solapur
0.7	76.3	16.0	6.0	1.5	0.2	4,88,023	Kolhapur
1.1	62.6	21.1	11.8	4.0	0.5	41,97,042	Pune DIV.
1.2	58.6	23.3	13.0	4.6	0.6	97,19,686	Rest Of Maha.*
1.3	50.1	31.6	14.2	3.7	0.3	7,47,435	Aurangabad
1.3	48.3	31.0	16.3	4.2	0.2	6,41,148	Jalna
1.4	44.3	33.0	17.9	4.5	0.3	5,69,485	Parbhani
1.5	43.9	32.6	18.7	4.6	0.3	3,72,088	Hingoli
1.2	57.2	25.9	13.2	3.6	0.2	8,85,213	Beed
1.3	46.3	34.3	16.2	3.0	0.2	8,39,806	Nanded
1.6	38.6	34.5	19.5	6.9	0.5	6,74,193	Osmanabad
1.4	43.8	34.2	16.8	5.0	0.2	6,26,411	Latur
1.4	47.8	31.7	16.1	4.2	0.3	53,55,779	Aurangabad DIV.
1.4	47.8	31.7	16.1	4.2	0.3	53,55,779	Marathwada
1.4	43.2	36.8	16.3	3.5	0.2	7,05,785	Buldhana
1.6	37.1	38.0	19.6	5.0	0.3	4,31,493	Akola
1.6	36.6	38.6	18.6	5.8	0.4	3,82,841	Washim
1.6	34.3	40.1	18.8	6.3	0.5	7,66,341	Amravati
2.0	12.0	47.9	29.8	9.6	0.7	9,03,100	Yavatmal
1.7	32.1	40.6	20.8	6.1	0.4	31,89,560	Amravati DIV.
2.1	19.4	43.4	26.9	9.7	0.6	4,52,303	Wardha
1.8	30.6	38.5	22.5	7.8	0.6	5,53,997	Nagpur
0.9	69.8	21.8	6.8	1.5	0.2	2,19,146	Bhandara
0.8	72.4	20.0	6.3	1.2	0.1	2,09,381	Gondiya
1.7	37.8	31.7	22.5	7.6	0.5	5,65,128	Chandrapur
1.6	42.1	30.9	19.9	6.4	0.6	2,41,452	Gadchiroli
1.5	45.0	31.2	17.6	5.8	0.4	22,41,407	Nagpur DIV.
1.6	37.8	36.4	19.4	6.0	0.4	54,30,967	Vidarbha Region
1.3	51.1	28.4	15.2	4.8	0.5	2,05,06,432	Maharashtra

* मराठवाडा व विदर्भ वगळून / Excluding Marathwada and Vidarbha Region

जिल्हावार निवडक निर्देशक / Districtwise selected indicators

		वहित धारकांच्या वहित धारण जमिनीच्या क्षेत्राची आकार गटानुसार (हेक्टर) टक्केवारी / Percentage classification of operated area of operational holdings by size class (hectare)				
अनु- क्रमांक/ Sr. No	जिल्हा	अत्यल्प (१ हेक्टरपेक्षा कमी)/ Marginal (Below 1 hectare)	अल्प (१ ते २ हेक्टर)/ Small (1-2 hectare)	कनिष्ठ मध्यम (२ ते ४ हेक्टर)/ Semi medium (2-4 hectares)	मध्यम (४ ते १० हेक्टर)/ Medium (4-10 hectares)	मोठे (१० त्यापेक्षा अधिक हेक्टर)/ Large (above 10 hectares)
	संदर्भ वर्ष	(२०१५-१६)	(२०१५-१६)	(२०१५-१६)	(२०१५-१६)	(२०१५-१६)
(1)	(2)	(68)	(69)	(70)	(71)	(72)
१.	मुंबई शहर	---	---	---	---	---
२.	मुंबई उपनगर	---	---	---	---	---
३.	ठाणे	17.9	19.7	24.6	26.3	11.5
४.	पालघर	15.0	18.0	21.8	27.6	17.6
५.	रायगड	23.6	19.1	20.5	22.9	13.8
६.	रत्नागिरी	17.3	15.9	24.3	29.1	13.4
७.	सिंधुदुर्ग	19.4	15.9	21.6	25.8	17.3
	कोकण विभाग	18.8	17.3	22.7	26.7	14.6
८.	नाशिक	15.8	27.2	30.2	21.0	5.9
९.	धुळे	11.8	26.9	30.6	25.4	5.4
१०.	नंदुरबार	9.1	28.1	32.7	24.4	5.7
११.	जळगाव	14.8	33.9	29.5	18.5	3.3
१२.	अहमदनगर	20.1	28.5	29.2	17.0	5.2
	नाशिक विभाग	16.1	29.0	30.0	19.9	5.0
१३.	पुणे	18.6	23.7	26.7	21.7	9.2
१४.	सातारा	30.8	24.6	22.2	14.7	7.6
१५.	सांगली	21.1	23.4	27.1	20.9	7.4
१६.	सोलापूर	11.3	23.6	34.3	24.5	6.3
१७.	कोल्हापूर	34.4	26.4	19.9	11.4	7.8
	पुणे विभाग	20.7	24.1	27.5	20.1	7.6
	उर्वरित महाराष्ट्र *	18.5	24.9	27.7	21.1	7.8
१८.	औरंगाबाद	20.3	31.9	28.5	15.7	3.6
१९.	जालना	18.1	31.0	31.3	16.8	2.8
२०.	परभणी	15.5	31.5	31.8	17.1	4.0
२१.	हिंगोली	16.5	31.9	31.7	17.0	2.9
२२.	बीड	20.0	30.1	30.1	17.1	2.8
२३.	नांदेड	19.1	34.6	30.9	12.8	2.6
२४.	उस्मानाबाद	11.5	28.5	31.4	23.8	4.8
२५.	लातूर	15.9	32.0	30.7	18.8	2.5
	औरंगाबाद विभाग	17.4	31.5	30.7	17.3	3.2
	मराठवाडा	17.4	31.5	30.7	17.3	3.2
२६.	बुलढाणा	18.4	36.1	29.6	13.4	2.5
२७.	अकोला	15.0	33.2	30.8	17.4	3.6
२८.	वाशिम	13.5	33.2	29.7	20.0	3.5
२९.	अमरावती	13.1	31.7	29.0	21.4	4.7
३०.	यवतमाळ	3.5	29.4	36.0	25.4	5.6
	अमरावती विभाग	11.9	32.4	31.4	20.1	4.2
३१.	वर्धा	6.3	29.2	33.8	26.2	4.5
३२.	नागपूर	9.8	28.4	32.4	24.3	5.0
३३.	भंडारा	34.8	32.9	19.6	8.7	4.1
३४.	गोंदिया	37.4	32.2	20.1	8.1	2.1
३५.	चंद्रपूर	11.8	25.0	34.5	24.4	4.2
३६.	गडचिरोली	13.8	25.8	32.0	22.6	5.8
	नागपूर विभाग	15.1	28.2	30.8	21.5	4.4
	विदर्भ	13.2	30.7	31.2	20.7	4.3
	महाराष्ट्र	16.8	28.1	29.4	20.0	5.7

* मराठवाडा व विदर्भ वगळून / Excluding Marathwada and Vidarbha Region

जिल्हावार निवडक निर्देशक / Districtwise selected indicators

अ.जा.च्या वहित धारकांचे सरासरी वहित धारण क्षेत्र (हेक्टर)/ Average size of operational holdings of S.C. holders (hectares)	वहित धारण जमिनीच्या आकार गटानुसार (हेक्टर) अनुसूचित जातींच्या वहित धारकांची टक्केवारी / Percentage classification of Scheduled Castes holders by size class (hectare) of operational holdings					एकूण वहिती धारण क्षेत्र (अ.जा.) (हेक्टर)/ Total operational holding area of S.C. holders (hectare)	District
	अत्यल्प (१ हेक्टरपेक्षा कमी)/ Marginal (Below 1 hectare)	अल्प (१ ते २ हेक्टर)/ Small (1-2 hectare)	कनिष्ठ मध्यम (२ ते ४ हेक्टर)/ Semi medium (2-4 hectares)	मध्यम (४ ते १० हेक्टर)/ Medium (4-10 hectares)	मोठे (१० त्यापेक्षा अधिक हेक्टर)/ Large (above 10 hectares)		
(२०१५-१६)	(२०१५-१६)	(२०१५-१६)	(२०१५-१६)	(२०१५-१६)	(२०१५-१६)	(२०१५-१६)	Reference Year
(73)	(74)	(75)	(76)	(77)	(78)	(79)	(2)
---	---	---	---	---	---	---	Mumbai City
1.0	68.7	19.5	8.3	3.0	0.5	3,638	Mumbai Suburban
1.0	71.6	18.5	6.1	3.4	0.5	2,763	Thane
0.8	76.3	15.2	6.2	2.0	0.3	11,155	Palghar
1.2	68.6	15.2	10.5	4.7	1.0	33,745	Raigad
0.7	82.5	8.9	5.8	2.4	0.5	16,926	Ratnagiri
1.0	73.4	14.0	8.3	3.5	0.7	68,227	Konkan DIV.
1.3	53.1	28.9	14.0	3.8	0.2	36,608	Nashik
2.0	29.9	37.3	21.8	10.4	0.5	9,956	Dhule
1.6	35.0	42.3	17.4	5.1	0.2	2,409	Nandurbar
1.3	49.3	34.6	12.3	3.7	0.1	21,176	Jalgaon
1.2	58.5	25.7	12.7	2.8	0.2	70,756	Ahmednagar
1.3	53.3	29.0	13.7	3.8	0.2	1,40,905	Nashik DIV.
1.2	63.2	19.8	12.1	4.3	0.5	35,203	Pune
0.7	79.3	13.1	5.7	1.5	0.3	58,733	Satara
1.0	69.4	19.3	8.6	2.4	0.3	39,698	Sangli
1.7	39.2	33.5	20.8	5.9	0.6	50,193	Solapur
0.5	87.5	9.2	2.6	0.6	0.1	48,719	Kolhapur
1.0	68.2	18.8	9.8	2.8	0.4	2,32,546	Pune DIV.
1.1	64.3	21.3	10.8	3.2	0.4	4,41,678	Rest Of Maha.*
1.2	52.2	33.4	12.6	1.8	0.1	26,929	Aurangabad
1.2	48.1	36.4	13.3	2.2	0.1	32,045	Jalna
1.3	45.6	38.6	13.9	1.9	0.1	12,350	Parbhani
1.4	44.6	33.9	17.9	3.3	0.2	21,400	Hingoli
1.0	60.5	27.3	10.3	1.8	0.1	37,248	Beed
1.2	52.0	33.6	13.1	1.3	0.0	56,179	Nanded
1.5	39.1	41.3	15.8	3.7	0.2	20,138	Osmanabad
1.3	46.7	35.7	14.5	3.0	0.1	24,889	Latur
1.2	50.1	34.1	13.5	2.1	0.1	2,31,178	Aurangabad DIV.
1.2	50.1	34.1	13.5	2.1	0.1	2,31,178	Marathwada
1.3	44.2	38.1	14.8	2.8	0.1	49,382	Buldhana
1.4	45.6	37.0	14.1	3.2	0.1	37,365	Akola
1.5	34.3	44.9	17.4	3.3	0.1	24,675	Washim
1.5	39.1	42.7	14.6	3.4	0.1	51,686	Amravati
1.9	13.4	52.6	27.5	6.2	0.3	31,890	Yavatmal
1.5	36.8	42.4	17.0	3.7	0.1	1,94,998	Amravati DIV.
2.2	19.4	47.9	26.5	9.9	0.5	25,630	Wardha
1.8	29.2	42.4	21.5	6.5	0.4	28,602	Nagpur
0.8	73.6	20.8	5.0	0.6	0.1	27,598	Bhandara
0.7	79.0	17.4	3.3	0.3	0.0	27,118	Gondiya
1.5	47.0	31.3	16.7	4.8	0.3	35,506	Chandrapur
1.3	52.3	30.7	14.3	2.5	0.2	16,024	Gadchiroli
1.4	49.9	31.7	14.6	4.2	0.2	1,60,478	Nagpur DIV.
1.5	42.7	37.5	15.9	3.9	0.2	3,55,476	Vidarbha Region
1.2	53.7	29.8	13.2	3.2	0.2	10,28,332	Maharashtra

* मराठवाडा व विदर्भ वगळून / Excluding Marathwada and Vidarbha Region

अ. जा. — अनुसूचित जाती S.C. - Scheduled Castes

जिल्हावार निवडक निर्देशक / Districtwise selected indicators

अनु- क्रमांक/ Sr. No	जिल्हा	अनुसूचित जातींच्या वहित धारकांच्या वहित धारण जमिनींच्या क्षेत्राची आकार गटानुसार (हेक्टर) टक्केवारी/ Percentage classification of operated area of Scheduled Castes operational holdings by size class (hectare)				
		अत्यल्प (१ हेक्टरपेक्षा कमी)/ Marginal (Below 1 hectare)	अल्प (१ ते २ हेक्टर)/ Small (1-2 hectare)	कनिष्ठ मध्यम (२ ते ४ हेक्टर)/ Semi medium (2-4 hectares)	मध्यम (४ ते १० हेक्टर)/ Medium (4-10 hectares)	मोठे (१० त्यापेक्षा अधिक हेक्टर)/ Large (above 10 hectares)
		संदर्भ वर्ष (२०१५-१६) (80)	(२०१५-१६) (81)	(२०१५-१६) (82)	(२०१५-१६) (83)	(२०१५-१६) (84)
(1)	(2)	(80)	(81)	(82)	(83)	(84)
१.	मुंबई शहर	---	---	---	---	---
२.	मुंबई उपनगर	---	---	---	---	---
३.	ठाणे	25.7	28.2	22.3	16.6	7.3
४.	पालघर	34.0	24.6	16.3	19.0	6.0
५.	रायगड	32.8	26.5	21.3	14.6	4.7
६.	रत्नागिरी	19.0	18.8	25.5	23.8	12.8
७.	सिंधुदुर्ग	28.5	19.6	22.5	19.2	10.3
कोकण विभाग		23.6	20.7	23.8	21.2	10.7
८.	नाशिक	20.7	30.6	28.9	17.0	2.7
९.	धुळे	8.8	30.1	28.9	28.1	4.2
१०.	नंदुरबार	14.5	36.9	28.3	18.3	2.0
११.	जळगाव	18.8	37.5	27.9	14.8	0.9
१२.	अहमदनगर	24.2	30.5	28.9	13.1	3.2
नाशिक विभाग		20.5	31.7	28.7	16.2	2.8
१३.	पुणे	21.0	23.5	27.3	20.5	7.7
१४.	सातारा	36.8	25.0	19.9	11.4	6.8
१५.	सांगली	29.8	28.1	23.4	14.2	4.5
१६.	सोलापूर	13.0	28.3	33.5	19.5	5.8
१७.	कोल्हापूर	50.9	25.5	13.4	6.6	3.6
पुणे विभाग		25.7	26.5	26.0	15.9	5.9
उर्वरित महाराष्ट्र *		23.5	27.7	26.7	16.7	5.4
१८.	औरंगाबाद	24.9	39.6	26.2	8.2	1.2
१९.	जालना	21.7	40.7	27.5	9.3	0.8
२०.	परभणी	22.3	40.6	28.6	7.7	0.8
२१.	हिंगोली	18.1	34.3	32.4	13.0	2.2
२२.	बीड	27.2	37.0	25.6	8.9	1.2
२३.	नांदेड	25.3	40.5	28.2	5.6	0.5
२४.	उस्मानाबाद	15.7	40.0	28.9	13.3	2.2
२५.	लातूर	21.0	37.7	28.2	12.3	0.7
औरंगाबाद विभाग		22.6	38.9	28.1	9.3	1.1
मराठवाडा		22.6	38.9	28.1	9.3	1.1
२६.	बुलढाणा	20.5	37.7	30.1	10.9	0.7
२७.	अकोला	21.8	35.4	29.5	12.4	0.9
२८.	वाशिम	14.5	41.8	30.8	11.6	1.3
२९.	अमरावती	19.0	41.4	25.7	12.6	1.2
३०.	यवतमाळ	4.7	38.7	37.5	16.9	2.2
अमरावती विभाग		16.2	39.0	30.5	13.0	1.3
३१.	वर्धा	6.9	31.8	33.5	24.9	3.0
३२.	नागपूर	10.4	33.8	32.9	19.8	3.1
३३.	भंडारा	43.4	34.3	15.6	4.1	2.7
३४.	गोंदिया	47.9	37.9	11.6	2.1	0.5
३५.	चंद्रपूर	18.5	31.6	30.0	17.3	2.7
३६.	गडचिरोली	21.8	35.7	28.7	10.7	3.1
नागपूर विभाग		19.2	33.3	28.3	16.5	2.7
विदर्भ		17.5	36.6	29.6	14.5	1.9
महाराष्ट्र		20.9	33.7	28.2	14.2	3.0

* मराठवाडा व विदर्भ वगळून / Excluding Marathwada and Vidarbha Region

जिल्हावार निवडक निर्देशक / Districtwise selected indicators

अ.ज. च्या वहित धारकांचे सरासरी वहित धारण क्षेत्र (हेक्टर)/ Average size of operational holdings of S.T. holders (hectares)	वहित धारण जमिनीच्या आकार गटानुसार (हेक्टर) अनुसूचित जमातीच्या वहित धारकांचो टक्केवारी / Percentage classification of Scheduled Tribes holders by size class (hectare) of operational holdings					एकूण वहिती धारण क्षेत्र (अ.ज.) (हेक्टर)/ Total operational holding area of S.T. holders (hectare)	District
(२०१५-१६)	अत्यल्प (१ हेक्टरपेक्षा कमी)/ Marginal (Below 1 hectare)	अल्प (१ ते २ हेक्टर)/ Small (1-2 hectare)	कनिष्ठ मध्यम (२ ते ४ हेक्टर)/ Semi medium (2-4 hectares)	मध्यम (४ ते १० हेक्टर)/ Medium (4-10 hectares)	मोठे (१० त्यापेक्षा अधिक हेक्टर)/ Large (above 10 hectares)	(२०१५-१६)	Reference Year
(85)	(86)	(87)	(88)	(89)	(90)	(91)	(2)
---	---	---	---	---	---	---	Mumbai City Mumbai Suburban
1.7	50.3	25.7	15.0	7.4	1.6	31,390	Thane
1.9	47.9	23.6	16.4	9.9	2.2	1,30,304	Palghar
1.3	64.7	19.6	10.2	4.6	0.9	15,680	Raigad
1.5	63.0	15.7	11.7	8.2	1.5	4,573	Ratnagiri
0.7	79.9	10.5	6.8	2.5	0.3	1,277	Sindhudurg
1.8	51.4	23.1	15.1	8.6	1.9	1,83,224	Konkan DIV.
1.7	40.4	30.4	20.2	8.2	0.7	2,20,880	Nashik
1.8	29.8	39.1	22.2	8.3	0.5	92,484	Dhule
1.8	27.5	41.7	22.5	7.8	0.5	1,59,904	Nandurbar
1.6	33.0	41.6	20.5	4.7	0.3	22,340	Jalgaon
1.6	47.2	27.3	18.5	6.5	0.5	79,297	Ahmednagar
1.7	36.0	34.8	20.9	7.7	0.6	5,74,905	Nashik DIV.
1.8	48.6	23.7	17.0	9.1	1.5	72,065	Pune
1.2	75.6	12.1	7.3	4.0	1.0	2,540	Satara
1.2	62.5	24.0	10.4	2.9	0.2	2,295	Sangli
2.0	32.2	33.3	25.2	8.5	0.8	20,285	Solapur
0.6	83.3	13.7	2.4	0.6	0.0	2,002	Kolhapur
1.7	49.2	24.4	17.0	8.1	1.3	99,187	Pune DIV.
1.7	40.8	31.1	19.2	7.9	0.9	8,57,316	Rest Of Maha.*
1.3	49.9	32.9	14.1	3.0	0.2	10,818	Aurangabad
1.5	47.6	29.6	17.5	5.0	0.2	4,617	Jalna
1.4	41.0	38.0	18.1	2.9	0.1	4,515	Parbhani
1.6	34.2	39.4	20.9	5.3	0.2	20,512	Hingoli
1.3	51.1	32.1	14.0	2.7	0.1	5,190	Beed
1.5	36.1	40.3	20.0	3.5	0.1	60,070	Nanded
1.6	36.5	39.5	19.8	3.9	0.2	9,197	Osmanabad
1.4	44.0	34.4	17.9	3.7	0.0	7,017	Latur
1.5	39.1	38.1	18.9	3.7	0.2	1,21,936	Aurangabad DIV.
1.5	39.1	38.1	18.9	3.7	0.2	1,21,936	Marathwada
1.6	34.1	42.2	19.6	3.9	0.2	15,647	Buldhana
1.5	36.0	42.2	18.0	3.7	0.2	17,138	Akola
1.8	26.6	46.2	20.5	6.3	0.4	17,620	Washim
2.1	25.3	35.4	25.7	13.0	0.7	68,569	Amravati
2.4	8.4	48.8	29.6	12.0	1.1	1,12,392	Yavatmal
2.1	20.0	43.4	25.6	10.2	0.0	2,31,366	Amravati DIV.
2.0	20.7	44.0	26.2	8.8	0.7	29,720	Wardha
2.2	21.7	38.5	27.2	11.8	0.1	34,532	Nagpur
0.9	66.5	24.9	7.3	1.3	0.7	9,585	Bhandara
1.1	58.9	26.9	11.2	2.8	0.7	38,772	Gondiya
1.9	36.9	30.2	23.8	8.5	1.4	81,999	Chandrapur
2.1	31.6	30.8	25.2	11.2	2.2	1,04,688	Gadchiroli
1.8	38.8	31.4	21.2	8.0	0.6	2,99,296	Nagpur DIV.
1.9	31.4	36.1	22.9	8.9	0.4	5,30,662	Vidarbha Region
1.8	37.6	33.4	20.4	7.8	0.8	15,09,914	Maharashtra

* मराठवाडा व विदर्भ वगळून / Excluding Marathwada and Vidarbha Region
N.A. उपलब्ध नाही / Not available

अ.ज. — अनुसूचित जमाती S.T. - Scheduled Tribes

जिल्हावार निवडक निर्देशक / Districtwise selected indicators

अनु- क्रमांक/ Sr. No.	जिल्हा	अनुसूचित जमातींच्या वहित धारकांच्या वहित धारण जमिनींच्या क्षेत्राची आकार गटानुसार (हेक्टर) टक्केवारी/ Percentage classification of operated area of Scheduled Tribes operational holdings by size class (hectare)				
		अत्यल्प (१ हेक्टरपेक्षा कमी)/ Marginal (Below 1 hectare)	अल्प (१ ते २ हेक्टर)/ Small (1-2 hectare)	कनिष्ठ मध्यम (२ ते ४ हेक्टर)/ Semi medium (2-4 hectares)	मध्यम (४ ते १० हेक्टर)/ Medium (4-10 hectares)	मोठे (१० त्यापेक्षा अधिक हेक्टर)/ Large (above 10 hectares)
संदर्भ वर्ष		(२०१५-१६)	(२०१५-१६)	(२०१५-१६)	(२०१५-१६)	(२०१५-१६)
(1)	(2)	(92)	(93)	(94)	(95)	(96)
१.	मुंबई शहर	---	---	---	---	---
२.	मुंबई उपनगर	---	---	---	---	---
३.	ठाणे	13.4	20.5	24.7	26.7	14.7
४.	पालघर	11.7	17.7	23.2	30.8	16.5
५.	रायगड	19.2	23.4	22.0	21.4	14.0
६.	रत्नागिरी	14.8	14.8	22.8	32.8	14.8
७.	सिंधुदुर्ग	28.8	20.4	24.9	20.6	5.2
कोकण विभाग		12.8	18.6	23.4	29.3	15.9
८.	नाशिक	11.6	24.6	31.6	26.6	5.6
९.	धुळे	10.5	28.7	31.4	24.5	4.8
१०.	नंदुरबार	9.7	29.7	32.5	24.2	4.0
११.	जळगाव	12.5	36.9	33.1	15.2	2.3
१२.	अहमदनगर	15.0	24.4	32.6	23.2	4.8
नाशिक विभाग		11.4	27.1	32.0	24.7	4.8
१३.	पुणे	12.7	18.8	26.7	29.9	11.9
१४.	सातारा	28.7	15.1	16.7	20.0	19.5
१५.	सांगली	26.4	31.5	25.8	14.6	1.7
१६.	सोलापूर	10.2	25.6	34.3	24.2	5.7
१७.	कोल्हापूर	48.9	34.4	10.6	5.6	0.5
पुणे विभाग		13.7	20.7	27.6	27.6	10.4
उर्वरित महाराष्ट्र *		12.0	24.6	29.6	26.0	7.8
१८.	औरंगाबाद	21.6	35.2	28.8	12.7	1.6
१९.	जालना	19.2	28.9	31.4	16.9	3.6
२०.	परभणी	18.7	35.8	33.4	11.1	1.0
२१.	हिंगोली	13.3	32.2	34.3	18.4	1.8
२२.	बीड	20.6	36.4	28.7	12.4	2.0
२३.	नांदेड	15.2	38.0	33.1	12.5	1.3
२४.	उस्मानाबाद	14.6	37.6	32.6	13.0	2.1
२५.	लातूर	18.8	35.9	31.8	13.2	0.3
औरंगाबाद विभाग		16.1	36.1	32.6	13.7	1.5
मराठवाडा		16.1	36.1	32.6	13.7	1.5
२६.	बुलढाणा	14.5	37.4	33.0	12.8	2.2
२७.	अकोला	16.4	39.2	30.3	12.8	1.4
२८.	वाशिम	10.3	37.0	31.7	18.5	2.6
२९.	अमरावती	8.4	22.7	31.9	32.9	4.1
३०.	यवतमाळ	2.5	29.6	32.7	28.7	6.6
अमरावती विभाग		6.7	29.3	32.2	26.9	4.9
३१.	वर्धा	8.0	31.0	35.7	23.5	1.8
३२.	नागपूर	6.2	25.5	33.6	29.7	4.9
३३.	भंडारा	33.4	36.0	20.8	7.2	2.6
३४.	गोंदिया	25.2	32.0	26.6	13.7	2.5
३५.	चंद्रपूर	11.4	23.7	34.9	25.6	4.3
३६.	गडचिरोली	8.8	20.0	32.3	31.2	7.8
नागपूर विभाग		12.0	24.8	32.4	25.7	5.1
विदर्भ		9.7	26.8	32.3	26.2	5.0
महाराष्ट्र		11.5	26.3	30.8	25.1	6.3

* मराठवाडा व विदर्भ वगळून / Excluding Marathwada and Vidarbha Region

जिल्हावार निवडक निर्देशक / Districtwise selected indicators

दर शेतक-यामागे निव्वळ पेरणी क्षेत्र (हेक्टर)/ Net area sown per cultivator (hectare) [#]	सिंचनाखालील निव्वळ क्षेत्राची निव्वळ पेरणी क्षेत्राशी टक्केवारी/ Percentage of net area irrigated to net area sown	सिंचनाखालील स्थूल क्षेत्राची पिकांखालील स्थूल क्षेत्राशी टक्केवारी / Percentage of gross irrigated area to gross cropped area	प्रत्यक्ष सिंचित क्षेत्राची निर्मित सिंचन क्षमतेशी टक्केवारी/ Percentage of actual irrigated area to irrigation potential created [@]	प्रति १००० हेक्टर निव्वळ पेरणी क्षेत्रामागे कामासाठी वापरलेल्या गाई- बैलांची व म्हशी-रेड्यांची संख्या / Number of cattle- buffaloes used for work per 1,000 hectares of net area sown	District
(२०१७-१८)	(२००२-०३)	(२००२-०३)	(२०१७-१८)	(२०१२)	Reference Year
(97)	(98)	(99)	(100)	(101)	(2)
---	---	---	---	---	Mumbai City
					Mumbai Suburban
0.9	8.1	8.4	66.53	210	Thane
N.A.	9.2	9.1	51.26	127	Palghar
1.1	4.2	4.5	49.25	524	Raigad
1.7	13.1	13.4	27.65	561	Ratnagiri
1.1	8.0	8.3	48.23	347	Konkan DIV.
1.0	23.6	25.6	92.33	441	Nashik
1.9	11.5	12.1	49.49	402	Dhule
N.A.	13.0	12.7	22.66	507	Nandurbar
N.A.	15.9	11.5	63.84	309	Jalgaon
1.1	29.7	25.0	125.14	232	Ahmednagar
1.3	21.3	18.9	88.23	346	Nashik DIV.
0.7	30.4	29.7	135.97	161	Pune
1.0	29.9	31.9	148.09	153	Satara
1.4	27.2	25.7	99.34	105	Sangli
1.7	21.7	23.1	97.50	118	Solapur
0.7	34.0	20.4	94.68	187	Kolhapur
1.1	27.8	26.2	114.29	141	Pune DIV.
1.2	22.8	21.2	101.93	255	Rest Of Maha.*
1.3	15.6	12.8	44.01	362	Aurangabad
N.A.	11.8	13.9	56.95	374	Jalna
1.7	13.4	10.3	51.76	344	Parbhani
1.5	17.1	14.8	48.08	385	Hingoli
1.3	23.9	23.8	45.58	344	Beed
N.A.	10.5	11.8	34.34	337	Nanded
1.5	20.3	16.5	36.95	257	Osmanabad
1.7	12.1	9.5	33.60	280	Latur
1.5	15.7	14.3	43.36	336	Aurangabad DIV.
1.5	15.7	14.3	43.36	336	Marathwada
1.8	6.6	6.1	51.93	319	Buldhana
3.6	4.9	5.2	41.17	225	Akola
2.5	5.2	3.9	33.23	261	Washim
4.1	9.6	8.2	89.12	236	Amravati
N.A.	5.8	5.8	27.37	324	Yavatmal
2.7	6.7	6.1	48.07	280	Amravati DIV.
2.8	7.8	9.9	48.53	292	Wardha
3.0	19.2	21.7	76.44	291	Nagpur
1.7	24.5	26.8	84.61	487	Bhandara
1.3	---	---	47.58	877	Gondiya
2.4	21.2	20.1	69.79	526	Chandrapur
1.0	32.7	33.1	74.15	1,401	Gadchiroli
2.1	24.4	25.9	67.11	523	Nagpur DIV.
2.4	13.4	13.0	58.78	373	Vidarbha Region
1.5	18.3	17.0	78.43	310	Maharashtra

* मराठवाडा व विदर्भ वगळून / Excluding Marathwada and Vidarbha Region

@ अस्थायी / Provisional

N.A. उपलब्ध नाही / Not available

शेतक-यांची संख्या जनगणना २०११ वर आधारित आहे / Number of cultivators is based on Census 2011

जिल्हावार निवडक निर्देशक / Districtwise selected indicators

अनु.क्रमांक/ Sr. No.	जिल्हा	प्रति १००० व्यक्तीमागे दुभत्या गाई-म्हशींची संख्या/ Number of cows and buffaloes in milk per 1,000 persons	प्रति १०० व्यक्तीमागे पशुधनाची संख्या / Number of livestock per 100 persons	प्रति चौरस किलो मीटर भौगोलिक क्षेत्रामागे पशुधनाची (गो-वंशीय) संख्या / Livestock (bovine) per sq.km. of total geographical area	वनक्षेत्राची एकूण भौगोलिक क्षेत्राशी टक्केवारी / Percentage of forest area to total geographical area	प्रति हेक्टर वनक्षेत्रामागे वनोत्पादनाचे मूल्य (₹) / Value of forest produce per hectare of forest area (₹)
		संदर्भ वर्ष (२०१२) (102)	(२०१२) (103)	(२०१२) (104)	(२०१७-१८) (105)	(२०१७-१८) (106)
(1)	(2)	(102)	(103)	(104)	(105)	(106)
१.	मुंबई शहर	2	---	59	3.2	---
२.	मुंबई उपनगर				59.8	---
३.	ठाणे				39.0	49
४.	पालघर	16	8	63	24.7	10
५.	रायगड	25	15	41	0.9	44
६.	रत्नागिरी	30	21	44	10.7	10
७.	सिंधुदुर्ग	37	25	41		
	कोकण विभाग	11	6	49	20.8	33
८.	नाशिक	48	38	81	22.1	9
९.	धुळे	45	49	63	28.8	1
१०.	नंदुरबार	45	48	69	39.3	21
११.	जळगाव	45	29	69	17.1	6
१२.	अहमदनगर	121	61	97	11.2	0
	नाशिक विभाग	65	44	80	20.5	8
१३.	पुणे	44	20	68	14.6	1
१४.	सातारा	83	41	70	15.2	0
१५.	सांगली	106	45	97	6.5	0
१६.	सोलापूर	89	47	79	2.4	0
१७.	कोल्हापूर	101	28	116	22.7	3
	पुणे विभाग	76	33	82	11.4	1
	उर्वरित महाराष्ट्र *	45	24	74	17.0	13
१८.	औरंगाबाद	41	32	67	9.2	0
१९.	जालना	45	39	64	1.3	0
२०.	परभणी	50	35	73	1.6	0
२१.	हिंगोली	60	42	71	6.2	0
२२.	बीड	73	50	77	2.6	0
२३.	नांदेड	59	36	82	12.3	113
२४.	उस्मानाबाद	87	44	70	1.0	0
२५.	लातूर	61	32	83	0.6	0
	औरंगाबाद विभाग	58	38	74	4.8	47
	मराठवाडा	58	38	74	4.8	47
२६.	बुलढाणा	46	38	62	12.1	1
२७.	अकोला	33	24	56	7.6	9
२८.	वाशिम	56	40	62	8.9	0
२९.	अमरावती	45	34	54	28.6	383
३०.	यवतमाळ	48	41	60	22.7	345
	अमरावती विभाग	45	36	59	18.7	279
३१.	वर्धा	44	34	56	17.5	51
३२.	नागपूर	22	17	56	25.9	655
३३.	भंडारा	45	38	80	38.0	168
३४.	गोंदिया	45	43	81	47.4	213
३५.	चंद्रपूर	34	35	52	42.0	148
३६.	गडचिरोली	64	77	41	89.2	871
	नागपूर विभाग	35	32	55	49.5	569
	विदर्भ	40	34	57	60.2	495
	महाराष्ट्र	46	28	69	20.1	280

* मराठवाडा व विदर्भ वगळून / Excluding Marathwada and Vidarbha Region

जिल्हावार निवडक निर्देशक / Districtwise selected indicators

शिखर व मध्यवर्ती-कृषि व बिगर-कृषि पतसंस्था/ Agricultural and Non-agricultural credit Societies Apex and central institutions				कृषि पत व बहुदेशीय संस्था/ Agricultural credit and multipurpose societies				District
प्रति संस्था संभासद संख्या/ Number of members per institution ('00)	प्रति संस्था मालकीचे भांडवल (₹ कोटी) / Owned capital per institution (₹ Crore)	प्रति संस्था ठेवी (₹कोटी) / Deposits per institution (₹ Crore)	प्रति संस्था पत- पुरवठा (₹कोटी) / Credit per institution (₹ Crore)	प्रति संस्था संभासद संख्या / Number of members per institution	प्रति संस्था खेळते भांडवल (₹'०००) / Working capital per institution (₹ '000)	प्रति संस्था ठेवी (₹'०००) / Deposits per institution (₹ '000)	प्रति संस्था पत-पुरवठा (₹'०००) / Credit per institution (₹ '000)	
(२००९-१०)	(२००९-१०)	(२००९-१०)	(२००९-१०)	(२०१६-१७)	(२०१६-१७)	(२०१६-१७)	(२०१६-१७)	Reference Year
(107)	(108)	(109)	(110)	(111)	(112)	(113)	(114)	(2)
77	1,089	5,892	8	---	---	---	---	Mumbai City Mumbai Suburban Thane Palghar Raigad Ratnagiri Sindhudurg
51	341	1,931	---	411	4,269	331	1,521	
20	112	1,028	---	339	3,230	232	1,003	
19	69	593	---	1,119	1,170	10	418	
9	62	589	---	1,092	2,546	104	1,328	
51	617	3,464	4	767	3,682	165	1,775	Konkan DIV.
91	3	24	---	584	19,837	124	14,230	Nashik
38	220	900	---	540	5,055	6	2,832	Dhule
71	602	1,809	1	1121	5,965	15	2,350	Nandurbar
67	346	2,906	2	592	8,120	55	5,653	Jalgaon
67	293	1,410	1	700	12,248	43	7,938	Ahmednagar
116	561	4,286	43	654	12,222	62	8,234	Nashik DIV.
27	225	2,088	1	517	6,970	46	5,117	Pune
42	279	1,460	2	263	9,636	35	10,490	Satara
43	300	1,169	2	766	32,233	133	15,324	Sangli
105	309	2,073	1	540	15,613	77	6,272	Solapur
63	329	2,041	8	522	8,746	508	4,550	Kolhapur
58	449	2,533	5	515	12,784	199	7,262	Pune DIV.
16	292	941	---	589	11,679	148	4,792	Rest Of Maha.*
14	108	356	---	483	6,913	0	4,703	Aurangabad
26	250	608	---	684	2,801	2	2,388	Jalna
29	243	940	1	511	6,854	10	1,259	Parbhani
24	383	580	2	420	2,903	99	2,026	Hingoli
23	366	532	2	760	11,698	27	943	Beed
17	201	691	1	413	2,463	7	1,998	Nanded
21	263	664	1	674	10,464	47	6,922	Osmanabad
21	263	664	1	635	7,717	9	6,221	Latur
27	217	730	---	568	6,373	21	3,188	Aurangabad DIV.
25	175	973	1	427	16,300	8	2,468	Akola
31	209	552	---	6,421	3,733	17	2,530	Washim
18	224	875	9	694	9,968	42	5,838	Amravati
25	206	782	2	761	14,771	104	11,240	Yavatmal
8	157	403	1	1,591	10,006	44	4,732	Amravati DIV.
28	349	974	10	507	2,865	1	97	Wardha
13	82	409	---	413	1,404	191	1,580	Nagpur
8	69	328	---	486	81	33	1	Bhandara
19	121	912	9	762	4,947	98	504	Gondiya
6	59	351	---	422	1,305	170	129	Chandrapur
14	139	563	3	479	1,973	14	837	Gadchiroli
18	166	651	3	498	1,968	100	611	Nagpur DIV.
39	331	1,621	4	1,083	6,264	70	2,814	Vidarbha Region
				698	9,198	100	5,178	Maharashtra

* मराठवाडा व विदर्भ वगळून / Excluding Marathwada and Vidarbha Region

जिल्हावार निवडक निर्देशक / Districtwise selected indicators

अनु- क्रमांक/ Sr. No	जिल्हा	बिगर-कृषि पतसंस्था/ Non-agricultural credit societies				सहकारी पणन संस्था/ Co-operative marketing societies		
		प्रति संस्था सभासद संख्या/ Number of members per institution	प्रति संस्था खेळते भांडवल (₹'०००) / Working capital per institution (₹ '000)	प्रति संस्था ठेवी (₹'०००) / Deposits per institution (₹ '000)	प्रति संस्था पतपुरवठा (₹'०००) / Credit per institution (₹ '000)	प्रति संस्था सभासद संख्या / Number of members per institution	प्रति संस्था खेळते भांडवल (₹'०००) / Working capital per institution (₹ '000)	प्रति संस्था पतपुरवठा (₹'०००) / Credit per institution (₹ '000)
		संदर्भ वर्ष (२०१६-१७)	(२०१६-१७)	(२०१६-१७)	(२०१६-१७)	(२०१४-१५)	(२०१४-१५)	(२०१४-१५)
(1)	(2)	(115)	(116)	(117)	(118)	(119)	(120)	(121)
१.	मुंबई शहर	1,112	11,474	4,900	35	2,175	4,49,274	29,169
२.	मुंबई उपनगर							
३.	ठाणे	679	49,435	12,536	---	207	6,909	---
४.	पालघर	1,377	1,60,448	25,917	---	---	---	---
५.	रायगड	564	14,158	7,366	1,959	361	301	294
६.	रत्नागिरी	2,165	99,994	15,237	6,291	586	2,116	2,366
७.	सिंधुदुर्ग	1,075	49,894	54,390	730	43	275	161
कोकण विभाग		1,053	34,125	10,214	687	306	10,137	1,038
८.	नाशिक	670	26,602	14,466	4,092	605	919	455
९.	धुळे	803	18,190	7,907	577	116	386	11
१०.	नंदुरबार	606	30,378	19,142	49	134	358	533
११.	जळगाव	41	6,986	262	33	42	12	131
१२.	अहमदनगर	2,475	57,653	42,469	1,663	643	1,044	810
नाशिक विभाग		1,107	31,217	19,632	1,772	331	536	350
१३.	पुणे	324	10,033	6,016	101	461	868	2,408
१४.	सातारा	899	56,873	31,451	1,028	711	2,585	646
१५.	सांगली	2,154	14,119	5,994	188	475	977	1,063
१६.	सोलापूर	474	6,363	9,633	3,304	180	562	52
१७.	कोल्हापूर	596	13,848	8,324	1,078	1,326	1,591	1,495
पुणे विभाग		772	17,203	10,424	925	981	1,383	1,408
उर्वरित महाराष्ट्र *		931	25,329	12,538	1,057	722	2,013	1,059
१८.	औरंगाबाद	388	2,397	115	673	109	252	1,280
१९.	जालना	372	11,078	1,742	2,723	5,323	1,563	1,678
२०.	परभणी	287	11,824	43	6,552	262	63	167
२१.	हिंगोली	385	17,160	640	828	1,108	340	13,424
२२.	बीड	394	21,513	154	4,491	83	33	74
२३.	नांदेड	399	23,165	4,911	5,443	288	139	188
२४.	उस्मानाबाद	399	4,565	333	1,623	65	79	419
२५.	लातूर	205	4,602	130	1,000	184	342	1,787
औरंगाबाद विभाग		356	10,109	762	2,580	511	194	669
मराठवाडा		356	10,109	762	2,580	511	194	669
२६.	बुलढाणा	977	48,372	33,704	593	1,929	1,057	456
२७.	अकोला	340	6,722	2,421	639	1,691	20,901	42
२८.	वाशिम	464	40,647	17,733	2,887	31,326	1,715	252
२९.	अमरावती	512	16,413	9,650	506	637	1,152	298
३०.	यवतमाळ	844	8,299	114	1,053	3,683	3,104	1,160
अमरावती विभाग		685	25,224	14,835	849	4,525	5,172	443
३१.	वर्धा	547	10,744	7,470	5,294	982	1,981	433
३२.	नागपूर	452	3,751	1,455	731	289	4,136	5,086
३३.	भंडारा	1,386	10,616	144	44	1,109	1,338	407
३४.	गोंदिया	512	15,297	1,105	738	2,152	873	2,776
३५.	चंद्रपूर	737	2,572	1,334	861	---	---	---
३६.	गडचिरोली	329	32,748	1,747	82	762	405	331
नागपूर विभाग		573	7,191	1,906	1,117	723	1,847	1,839
विदर्भ		616	14,087	6,850	1,015	2,988	3,828	1,007
महाराष्ट्र		810	21,612	10,182	1,228	904	1,879	988

* मराठवाडा व विदर्भ वगळून / Excluding Marathwada and Vidarbha Region

जिल्हावार निवडक निर्देशक / Districtwise selected indicators

सहकारी उत्पादक संस्था / Co-operative productive enterprises			प्रति चालू कारखान्यामागे कामगारांची संख्या / Number of factory workers per working factory	प्रति लाख लोकसंख्येमागे कारखान्यांतील कामगारांची संख्या / Number of factory workers per lakh population	District
प्रति संस्था सभासद संख्या / Number of members per institution	प्रति संस्था खेळते भांडवल (₹०००) / Working capital per institution (₹'000)	प्रति संस्था पतपुरवठा (₹०००) / Credit per institution (₹'000)			
(२००९-१०)	(२००९-१०)	(२००९-१०)	(२०१५)	(२०१५)	Reference Year
(122)	(123)	(124)	(125)	(126)	(2)
---	285	707	55	1,870	{ Mumbai City Mumbai Suburban
104	487	749	50	3,647	{ Thane Palghar
161	1,156	1,296	82	4,007	Raigad
157	284	527	56	1,253	Ratnagiri
185	425	634	23	360	Sindhudurg
105	495	778	54	2,672	Konkan DIV.
87	163	372	57	1,668	Nashik
103	2,697	8,338	34	529	Dhule
70	360	1,869	37	187	Nandurbar
130	415	1,028	38	786	Jalgaon
62	229	619	45	957	Ahmednagar
85	524	1,560	48	1,038	Nashik DIV.
64	158	585	103	4,948	Pune
70	959	1,279	95	1,691	Satara
478	2,356	2,939	46	1,271	Sangli
114	824	1,367	15	1,165	Solapur
124	4,111	4,768	50	2,151	Kolhapur
143	2,070	2,617	63	2,943	Pune DIV.
121	1,435	2,097	57	2,337	Rest Of Maha.*
71	25	74	84	2,376	Aurangabad
76	483	670	61	609	Jalna
52	84	9	38	240	Parbhani
76	1,343	109	43	156	Hingoli
71	367	622	41	200	Beed
107	201	133	39	232	Nanded
112	171	89	106	524	Osmanabad
62	339	247	52	343	Latur
80	259	282	69	730	Aurangabad DIV.
80	259	282	69	730	Marathwada
160	1,315	1,922	26	319	Buldhana
114	1,049	862	21	437	Akola
92	691	646	17	120	Washim
118	651	904	25	219	Amravati
92	324	529	32	284	Yavatmal
113	712	926	25	282	Amravati DIV.
115	1,929	2,791	109	1,232	Wardha
85	596	863	55	1,674	Nagpur
98	57	280	43	457	Bhandara
103	54	389	55	224	Gondiya
184	86	725	126	965	Chandrapur
130	175	629	40	138	Gadchiroli
108	559	976	64	1,071	Nagpur DIV.
111	638	950	49	687	Vidarbha Region
111	1,058	1,528	57	1,735	Maharashtra

* मराठवाडा व विदर्भ वगळून / Excluding Marathwada and Vidarbha Region

जिल्हावार निवडक निर्देशक / Districtwise selected indicators

अनु-क्रमांक/ Sr. No.	जिल्हा	जिल्हातील कारखान्यांतील कामगारांची राज्यातील एकूण कारखान्यांतील कामगारांशी टक्केवारी/ Percentage of factory workers in district to factory workers in the State	विद्युतीकरण झालेल्या नगरे व गावांची एकूण नगरे व गावांशी टक्केवारी/ Percentage of towns & villages electrified to total number of towns & villages [@]	घरगुती विजेचा दरडोई वापर (किलोवॅट तास)/ Per capita domestic consumption of electricity (kwh)	औद्योगिक कारणासाठी विजेचा दरडोई वापर (किलोवॅट तास)/ Per capita industrial consumption of electricity (kwh)	प्रति लाख लोकसंख्येमागे मोटार वाहनांची संख्या / No. of motor vehicles per lakh population
(1)	संदर्भ वर्ष (2)	(२०१५) (127)	(२०१७-१८) (128)	(२०१७-१८) (129)	(२०१७-१८) (130)	(२०१७-१८) (131)
१.	मुंबई शहर	12.3	100.0	1,124.58	389.40	29,011
२.	मुंबई उपनगर			444.98	104.51	22,192
३.	ठाणे	21.0	100.0	450.24	724.12	37,825
४.	पालघर			336.87	870.31	13,090
५.	रायगड	5.4	100.0	166.02	705.26	27,731
६.	रत्नागिरी	1.0	100.0	188.93	183.89	19,445
७.	सिंधुदुर्ग	0.2	100.0	182.92	32.91	23,315
कोकण विभाग		39.9	100.0	463.71	446.10	26,821
८.	नाशिक	5.2	100.0	123.86	380.72	30,170
९.	धुळे	0.6	100.0	106.46	171.49	20,111
१०.	नंदुरवार	0.2	98.6	54.01	38.32	10,557
११.	जळगाव	1.7	100.0	104.37	134.14	19,632
१२.	अहमदनगर	2.2	100.0	80.03	133.49	29,719
नाशिक विभाग		9.8	100.0	100.74	211.46	24,830
१३.	पुणे	24.1	100.0	337.19	727.57	55,458
१४.	सातारा	2.6	100.0	129.46	239.72	29,484
१५.	सांगली	1.8	100.0	133.03	206.32	28,346
१६.	सोलापूर	2.6	100.0	104.45	132.13	25,380
१७.	कोल्हापूर	4.2	100.0	138.20	714.16	32,813
पुणे विभाग		35.3	100.0	211.51	493.00	39,743
उर्वरित महाराष्ट्र *		85.0	100.0	286.85	400.84	30,558
१८.	औरंगाबाद	4.5	100.0	141.95	480.95	32,213
१९.	जालना	0.6	100.0	57.59	801.74	16,424
२०.	परभणी	0.2	100.0	91.56	41.42	15,396
२१.	हिंगोली	0.1	100.0	57.12	21.18	12,430
२२.	बीड	0.3	100.0	62.62	34.20	15,228
२३.	नांदेड	0.4	100.0	91.66	32.63	14,936
२४.	उस्मानाबाद	0.4	100.0	74.48	30.52	13,704
२५.	लातूर	0.4	100.0	94.36	55.60	17,588
औरंगाबाद विभाग		7.0	100.0	90.88	205.47	18,715
मराठवाडा		7.0	100.0	90.88	205.47	18,715
२६.	बुलढाणा	0.4	100.0	106.70	56.69	15,013
२७.	अकोला	0.4	100.0	159.36	78.34	21,442
२८.	वाशिम	0.1	100.0	90.42	33.11	16,771
२९.	अमरावती	0.3	100.0	156.55	66.87	22,685
३०.	यवतमाळ	0.4	100.0	108.20	82.54	14,879
अमरावती विभाग		1.6	100.0	126.78	66.68	18,192
३१.	वर्धा	0.8	100.0	203.37	517.11	19,433
३२.	नागपूर	4.0	100.0	308.19	378.86	41,400
३३.	भंडारा	0.3	100.0	148.05	185.45	19,108
३४.	गोंदिया	0.1	100.0	123.57	49.46	18,522
३५.	चंद्रपूर	1.1	100.0	166.80	241.34	21,972
३६.	गडचिरोली	0.1	100.0	161.32	51.93	12,450
नागपूर विभाग		6.4	100.0	220.74	283.46	28,017
विदर्भ		8.1	100.0	175.03	178.00	23,237
महाराष्ट्र		100.0	100.0	231.89	323.42	27,123

* मराठवाडा व विदर्भ वगळून / Excluding Marathwada and Vidarbha Region

@ विद्युतीकरण झालेल्या नगरे व गावांची आकडेवारी ३१ मार्च २०१८ रोजीची असून टक्केवारी जन गणना २०११ च्या आधारवर काढण्यात आली आहे/ Number of electrified towns and villages is as on 31st March 2018 and percentage is based on Census 2011.

जिल्हावार निवडक निर्देशक / Districtwise selected indicators

प्रति लाख लोकसंख्येमागे रस्त्यांची लांबी (कि. मी.) / Road length per lakh population (km) †	प्रति १०० चौरस किलोमीटर भौगोलिक क्षेत्रामागे रस्त्यांची लांबी (कि. मी.) / Road length per 100 sq.km. of geographical area (km) †	प्रति १०० चौरस किलोमीटर भौगोलिक क्षेत्रामागे लोहमार्गाची लांबी (कि. मी.) / Railway route length per 100 sq.km. of geographical area (km)	प्रति लाख लोकसंख्येमागे लोहमार्गाची लांबी (कि. मी.) / Railway route length per lakh population (km)	District
(२०१७-१८)	(२०१७-१८)	(२०१७-१८)	(२०१७-१८)	Reference Year
(132)	(133)	(134)	(135)	(2)
1.00	8	19.1	0.9	Mumbai City
32.27	78	35.6	1.5	Mumbai Suburban
140.46	78	2.9	2.2	Thane
187.07	74	4.8	2.4	Palghar
577.29	120	2.4	12.2	Raigad
890.59	153	2.1	11.4	Ratnagiri
96.78	100	3.6	3.5	Konkan DIV.
271.99	115	1.7	4.0	Nashik
236.51	72	0.4	1.4	Dhule
357.02	105	Neg.	Neg.	Nandurbar
275.06	106	2.6	6.8	Jalgaon
424.05	120	1.3	4.7	Ahmednagar
313.13	108	1.4	4.2	Nashik DIV.
180.60	119	2.1	3.1	Pune
388.92	118	1.4	4.7	Satara
403.07	141	1.7	4.9	Sangli
364.71	113	2.6	8.5	Solapur
207.34	112	0.6	1.1	Kolhapur
271.37	120	1.8	4.2	Pune DIV.
210.19	111	2.1	3.9	Rest Of Maha.*
253.04	100	1.1	2.7	Aurangabad
355.56	96	1.1	4.2	Jalna
275.71	87	4.2	13.4	Parbhani
309.55	80	Neg.	Neg.	Hingoli
449.56	115	0.4	1.5	Beed
315.61	107	2.1	6.3	Nanded
427.00	99	0.7	3.1	Osmanabad
291.48	106	1.9	5.3	Latur
327.95	101	1.4	4.6	Aurangabad DIV.
327.95	101	1.4	4.6	Marathwada
190.31	54	0.8	2.9	Buldhana
165.60	57	3.9	11.3	Akola
237.36	61	0.6	2.4	Washim
259.11	66	2.2	8.7	Amravati
283.48	61	1.1	5.0	Yavatmal
231.86	61	1.6	6.2	Amravati DIV.
397.13	88	2.4	11.0	Wardha
276.07	143	3.6	7.0	Nagpur
485.14	151	1.8	5.9	Bhandara
514.35	138	7.9	29.4	Gondiya
404.99	84	3.0	14.4	Chandrapur
566.51	44	0.3	3.3	Gadchiroli
386.62	95	2.7	10.8	Nagpur DIV.
311.33	137	2.2	8.6	Vidarbha Region
250.11	99	2.0	5.0	Maharashtra

* मराठवाडा व विदर्भ वगळून / Excluding Marathwada and Vidarbha Region

Neg. नगण्य / Negligible

† सार्वजनिक बांधकाम विभाग व जिल्हा परिषदांच्या देखभालीखालील रस्त्यांचा समावेश असून नगरपालिका व महानगरपालिकांच्या देखभालीखालील रस्त्यांचा समावेश नाही./This includes roads maintained by Public Work Department & Zilla Parishad and excludes roads maintained by Municipal Councils and Municipal Corporations.

जिल्हावार निवडक निर्देशक / Districtwise selected indicators

अनु-क्रमांक/ Sr. No.	जिल्हा	प्रति लाख लोकसंख्येमागे टपाल कार्यालयांची संख्या / Number of posts offices per lakh population	प्रति लाख लोकसंख्येमागे टपाल पेठ्यांची संख्या / Number of letter boxes per lakh population	प्रति लाख लोकसंख्येमागे दूरध्वनींची संख्या / Number of telephones per lakh population	प्रति लाख लोकसंख्येमागे वाणिज्यिक बँकांची संख्या / Number of commercial banks per lakh population
	संदर्भ वर्ष	(२०१७-१८)	(२०१७-१८)	(२०१७-१८)	(२०१७-१८)
(1)	(2)	(136)	(137)	(138)	(139)
१.	मुंबई शहर	3	16	---	34
२.	मुंबई उपनगर	1	7	---	15
३.	ठाणे	2	6	---	12
४.	पालघर	7	26	---	9
५.	रायगड	16	35	---	16
६.	रत्नागिरी	39	107	1,758	15
७.	सिंधुदुर्ग	41	158	2,534	18
	कोकण विभाग	7	22	6,295	16
८.	नाशिक	10	33	1,373	9
९.	धुळे	13	25	625	6
१०.	नंदुरबार	11	38		4
११.	जळगाव	12	40	1,088	8
१२.	अहमदनगर	14	25	1,062	9
	नाशिक विभाग	12	32	1,085	8
१३.	पुणे	8	19	2,407	16
१४.	सातारा	21	86	1,023	10
१५.	सांगली	14	39	1,342	10
१६.	सोलापूर	7	28	799	8
१७.	कोल्हापूर	14	37	1,726	11
	पुणे विभाग	11	35	1,700	12
	उर्वरित महाराष्ट्र *	9	29	3,435	13
१८.	औरंगाबाद	9	11	858	9
१९.	जालना	9	12	396	5
२०.	परभणी	10	32	316	5
२१.	हिंगोली	9	30		6
२२.	बीड	12	49	403	5
२३.	नांदेड	13	14	432	6
२४.	उस्मानाबाद	16	50	454	7
२५.	लातूर	11	38	602	6
	औरंगाबाद विभाग	11	27	515	6
	मराठवाडा	11	27	515	6
२६.	बुलढाणा	13	49	522	7
२७.	अकोला	12	56	664	8
२८.	वाशिम	13	60		6
२९.	अमरावती	15	57	934	8
३०.	यवतमाळ	13	52	450	6
	अमरावती विभाग	13	54	649	7
३१.	वर्धा	13	58	876	10
३२.	नागपूर	7	27	1,783	14
३३.	भंडारा	11	55	631	9
३४.	गोंदिया	12	58		7
३५.	चंद्रपूर	14	67	635	9
३६.	गडचिरोली	17	104	336	6
	नागपूर विभाग	11	51	1,098	11
	विदर्भ	12	52	879	9
	महाराष्ट्र	10	33	2,436	11

* मराठवाडा व विदर्भ वगळून / Excluding Marathwada and Vidarbha Region

जिल्हावार निवडक निर्देशक / Districtwise selected indicators

प्रति लाख लोकसंख्येमागे सहकारी बँकांची संख्या / Number of Co-operative banks per lakh population (२०१७-१८)	बिगर-नगरपालिका क्षेत्रातील प्रति लाख लोकसंख्येमागे जिल्हा परिषदांचा खर्च (₹ लाख) / Expenditure of Zilla Parishads per lakh non-municipal population (₹ lakh) (२०११-१२)	बिगर-नगरपालिका क्षेत्रातील प्रति लाख लोकसंख्येमागे जिल्हा परिषदांचे उत्पन्न (₹ लाख) / Receipt of Zilla Parishads per lakh non-municipal population (₹ lakh) (२०११-१२)	प्रति आस्थापना रोजगार (आर्थिक गणना, २०१३)/ Employment per establishment (Economic Census, 2013) (२०१३)	प्रति लाख लोकसंख्येमागे आस्थापनांची संख्या (आर्थिक गणना, २०१३)/ Number of establishments per lakh population (Economic Census, 2013) (२०१३)	District	Reference Year
(140)	(141)	(142)	(143)	(144)	(2)	
1.2	---	---	4	8,083	Mumbai City	
0.2			4	4,748	Mumbai Suburban	
0.1	3,504	3,872	3	3,812	Thane	
0.2					Palghar	
0.3	3,807	4,107	3	3,753	Raigad	
0.2	8,214	4,315	2	4,379	Ratnagiri	
0.6	5,711	5,656	2	5,902	Sindhudurg	
0.3	4,854	4,239	3	4,671	Konkan DIV.	
0.7	953	3,083	3	3,407	Nashik	
0.3	4,794	2,823	2	3,452	Dhule	
0.3	26	48	2	2,776	Nandurbar	
0.3	4,667	2,392	2	3,652	Jalgaon	
0.4	4,983	2,971	2	5,299	Ahmednagar	
0.4	3,264	2,543	2	3,873	Nashik DIV.	
0.5	5,836	3,791	3	5,267	Pune	
0.8	6,199	3,507	2	12,483	Satara	
0.7	3,000	3,121	2	9,611	Sangli	
0.7	5,339	3,083	2	8,416	Solapur	
1.1	3,036	5,570	2	14,341	Kolhapur	
0.7	4,824	3,830	2	8,780	Pune DIV.	
0.5	4,220	3,406	3	5,822	Rest Of Maha.*	
0.4	2,898	3,219	2	3,758	Aurangabad	
0.3	4,452	2,837	2	4,870	Jalna	
0.5	3,029	2,974	2	3,173	Parbhani	
0.6	2,767	2,241	2	2,979	Hingoli	
0.5	5,998	3,836	2	5,267	Beed	
0.2	2,990	3,190	2	2,726	Nanded	
0.6	5,849	3,358	2	7,337	Osmanabad	
0.6	5,401	3,115	2	4,091	Latur	
0.4	4,200	3,169	2	4,150	Aurangabad DIV.	
0.4	4,200	3,169	2	4,150	Marathwada	
0.4	5,444	3,094	2	3,587	Buldhana	
0.2	3,488	3,638	2	6,630	Akola	
0.1	2,808	2,893	2	2,653	Washim	
0.4	5,892	2,290	2	4,610	Amravati	
0.2	3,458	3,785	2	2,402	Yavatmal	
0.3	4,434	3,145	2	3,952	Amravati DIV.	
0.4	3,844	4,280	2	5,056	Wardha	
0.4	7,943	4,886	2	5,356	Nagpur	
0.2	6,302	3,959	2	7,045	Bhandara	
0.2	6,498	3,913	2	5,190	Gondiya	
0.2	7,302	4,644	2	4,545	Chandrapur	
0.3	3,958	4,687	2	4,389	Gadchiroli	
0.3	6,253	4,440	2	5,236	Nagpur DIV.	
0.3	5,262	3,734	2	4,609	Vidarbha Region	
0.4	4,469	3,433	2	5,297	Maharashtra	

* मराठवाडा व विदर्भ वगळून/ Excluding Marathwada and Vidarbha Region

भारतातील राज्यांचे निवडक निर्देशक
Selected Indicators for States in India

भारतातील राज्यांचे निवडक सामाजिक व आर्थिक निर्देशक/Selected Socio-economic Indicators for states in India

अनुक्रमांक/ Sr. No.	राज्य	भौगोलिक क्षेत्र (लाख चौ.किमी.) Geographical Area (lakh sq.km)	लोकसंख्या (लाख) Population (lakh)	लोकसंख्येची घनता (प्रति चौ.किमी.) Density of population (per sq.km)	नागरी लोकसंख्येची एकूण लोकसंख्येशी टक्केवारी Percentage of urban population to total population	राज्याच्या लोकसंख्येची भारताच्या लोकसंख्येशी टक्केवारी Percentage of State population to all India population	लोकसंख्येतील दशवर्षीय वाढ (टक्के) Decennial growth rate of population (per cent)	स्त्री -पुरुष प्रमाण Sex ratio	बालकांमधील मुलामुलींचे प्रमाण (०-६ वर्ष वयोगट) Child sex ratio (Age group 0-6 years)
	संदर्भ वर्ष किंवा दिनांक	(२०११)	(२०११)	(२०११)	(२०११)	(२०११)	(२०११)	(२०११)	(२०११)
(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(10)
1	आंध्र प्रदेश	2.75	845.8	308	33.4	7.0	11.0	993	939
2	तेलंगणा ^	--	--	--	--	--	--	--	--
3	अरुणाचल प्रदेश	0.84	13.8	17	22.9	0.1	26.0	938	972
4	आसाम	0.78	312.1	398	14.1	2.6	17.1	958	962
5	बिहार	0.94	1,041.0	1,106	11.3	8.6	25.4	918	935
6	झारखंड	0.80	329.9	414	24.1	2.7	22.4	949	948
7	दिल्ली	0.01	167.9	11,320	97.5	1.4	21.2	868	871
8	गोवा	0.04	14.6	394	62.2	0.1	8.2	973	942
9	गुजरात	1.96	604.4	308	42.6	5.0	19.3	919	890
10	हरियाणा	0.44	253.5	573	34.9	2.1	19.9	879	834
11	हिमाचल प्रदेश	0.56	68.7	123	10.0	0.6	12.9	972	909
12	जम्मू व काश्मीर	2.22	125.4	124	27.4	1.0	23.6	889	862
13	कर्नाटक	1.92	611.0	319	38.7	5.1	15.6	973	948
14	केरळ	0.39	334.1	860	47.7	2.8	4.9	1,084	964
15	मध्य प्रदेश	3.08	726.3	236	27.6	6.0	20.4	931	918
16	छत्तीसगड	1.35	255.5	189	23.2	2.1	22.6	991	969
17	महाराष्ट्र	3.08	1,123.7	365	45.2	9.3	16.0	929	894
18	मणिपूर	0.22	28.6	128	29.2	0.2	24.5	985	930
19	मेघालय	0.22	29.7	132	20.1	0.3	28.0	989	970
20	मिझोराम	0.21	11.0	52	52.1	0.1	23.5	976	970
21	नागालँड	0.17	19.8	119	28.9	0.2	-0.6	931	943
22	ओडिशा	1.56	419.7	270	16.7	3.5	14.1	979	941
23	पंजाब	0.50	277.4	551	37.5	2.3	13.9	895	846
24	राजस्थान	3.42	685.5	200	24.9	5.7	21.3	928	888
25	सिक्कीम	0.07	6.1	86	25.2	0.1	12.9	890	957
26	तामीळनाडू	1.30	721.5	555	48.4	6.0	15.6	996	943
27	त्रिपूरा	0.10	36.7	350	26.2	0.3	14.8	960	957
28	उत्तर प्रदेश	2.41	1,998.1	829	22.3	16.5	20.2	912	902
29	उत्तराखंड	0.53	100.9	189	30.2	0.8	18.8	963	890
30	पश्चिम बंगाल	0.89	912.8	1,028	31.9	7.5	13.8	950	956
	भारत^{\$}	32.87	12,108.6	382	31.1	100.0	17.7	943	918

\$ केंद्रशासित प्रदेश धरून / Including Union Territories

^ आंध्र प्रदेशमध्ये समाविष्ट/ Include in Andhra Pradesh

भारतातील राज्यांचे निवडक सामाजिक व आर्थिक निर्देशक/Selected Socio-economic Indicators for states in India

एकूण कुटुंबे (लाख) Total Households (lakh)	स्त्री कुटुंब प्रमुख असलेली कुटुंबे (लाख) Female headed households (lakh)	शेतकऱ्यांची संख्या (लाख) Number of cultivators (In lakh)	पिण्याच्या स्वच्छ पाण्याची सुविधा उपलब्ध असलेल्या कुटुंबांची टक्केवारी Per cent of households having access to safe drinking water	अनुसूचित जाती व	निःसमर्थ	झोपडपट्टीतील	States
				अनुसूचित जमातीच्या लोकसंख्येची एकूण लोकसंख्येशी टक्केवारी Percentage of scheduled caste and scheduled tribe population to total population	लोकसंख्येची एकूण लोकसंख्येशी टक्केवारी Percentage of disabled population to total population	लोकसंख्येची (सर्व शहरे) नागरी लोकसंख्येशी टक्केवारी Percentage of slum population (All towns) to urban population	
(२०११)	(२०११)	(२०११)	(२०११)	(२०११)	(२०११)	(२०११)	Reference year or Date
(11)	(12)	(13)	(14)	(15)	(16)	(17)	(2)
210.2	31.3	64.9	90.5	23.4	2.7	36.1	Andhra Pradesh
--	--	--	--	--	--	--	Telangana ^
2.7	0.4	3.0	78.6	68.8	1.9	4.9	Arunachal Pradesh
64.1	8.5	40.6	69.9	19.6	1.5	4.5	Assam
189.1	19.8	72.0	94.0	17.2	2.2	10.5	Bihar
62.6	6.8	38.2	60.1	38.3	2.3	4.7	Jharkhand
34.4	4.0	0.3	95.0	16.8	1.4	10.9	Delhi
3.4	0.8	0.3	85.7	12.0	2.3	2.9	Goa
122.5	12.4	54.5	90.3	21.5	1.8	6.5	Gujarat
48.6	5.7	24.8	93.8	20.2	2.2	18.8	Haryana
14.8	3.1	20.6	93.7	30.9	2.3	8.9	Himachal Pradesh
21.2	2.0	12.5	76.8	19.3	2.9	19.3	Jammu & Kashmir
133.6	22.7	65.8	87.5	24.1	2.2	13.9	Karnataka
78.5	19.8	6.7	33.5	10.6	2.3	1.3	Kerala
150.9	15.0	98.4	78.0	36.7	2.1	28.4	Madhya Pradesh
56.5	7.4	40.1	86.3	43.4	2.5	32.0	Chhatisgarh
244.2	31.4	125.7	83.4	21.2	2.6	23.3	Maharashtra
5.6	0.8	5.7	45.4	44.3	1.9	NA	Manipur
5.5	1.3	5.0	44.7	86.7	1.5	9.6	Meghalaya
2.2	0.4	2.3	60.4	94.5	1.4	13.7	Mizoram
4.0	0.5	5.4	53.8	86.5	1.5	14.4	Nagaland
96.4	12.0	41.0	75.3	40.0	3.0	22.3	Odisha
55.1	8.0	19.4	97.6	31.9	2.4	14.0	Punjab
127.1	11.8	136.2	78.1	31.3	2.3	12.1	Rajasthan
1.3	0.2	1.2	85.3	38.4	3.0	20.4	Sikkim
185.3	29.7	42.5	92.5	21.1	1.6	16.6	Tamil Nadu
8.6	1.2	3.0	67.5	49.6	1.8	14.5	Tripura
334.5	40.1	190.6	95.1	21.3	2.1	14.0	Uttar Pradesh
20.6	3.9	15.8	92.2	21.7	1.8	16.0	Uttarakhand
203.8	26.2	51.2	92.2	29.3	2.2	22.1	West Bengal
2,495.0	327.8	1,188.1	85.5	25.3	2.2	17.4	INDIA ^s

NA लागू नाही / Not Applicable

^ विवक्षितपणे नमूद केले नसल्यास आंध्र प्रदेशमध्ये समाविष्ट/ Included in Andhra Pradesh unless specifically mentioned

भारतातील राज्यांचे निवडक सामाजिक व आर्थिक निर्देशक/Selected Socio-economic Indicators for states in India

अनुक्रमांक/ Sr. No.	राज्य	मुख्यतः काम करणाऱ्यांची एकूण लोकसंख्येची टक्केवारी	कृषि विषयक काम करणाऱ्यांची एकूण काम करणाऱ्यांची टक्केवारी	काम करणाऱ्या स्त्रियांचा सहभाग दर	साक्षरतेची टक्केवारी ††/ Literacy percentage ††			जन्माच्या वेळेची आयुर्मर्यादा (वर्षे / Life expectancy at birth (years)	
		Percentage of main workers to total population	Percentage of agricultural workers to total workers	Female workers participation rate	पुरुष/ Male	स्त्रिया/ Female	एकूण/ Total	पुरुष/ Male	स्त्रिया/ Female
(1)	(2)	(२०११)	(२०११)	(२०११)	(२०११)	(२०११)	(२०११)	(२०१३-१७)	(२०१३-१७)
1	आंध्र प्रदेश	39.1	59.5	36.2	74.9	59.2	67.0	68.3	71.2
2	तेलंगणा ^	---	---	---	---	---	---	-	-
3	अरुणाचल प्रदेश	34.6	57.7	35.4	72.6	57.7	65.4	N.A.	N.A.
4	आसाम	27.8	49.4	22.5	77.9	66.3	72.2	65.4	67.3
5	बिहार	20.5	73.6	19.1	71.2	51.5	61.8	69.2	68.6
6	झारखंड	20.7	63.0	29.1	76.8	55.4	66.4	68.8	68.4
7	दिल्ली	31.6	1.3	10.6	90.9	80.8	86.2	73.3	76.3
8	गोवा	32.6	10.1	21.9	92.7	84.7	88.7	N.A.	N.A.
9	गुजरात	33.7	49.6	23.4	85.8	69.7	78.0	67.6	72.0
10	हरियाणा	27.7	45.0	17.8	84.1	65.9	75.6	67.6	72.3
11	हिमाचल प्रदेश	30.1	62.9	44.8	89.5	75.9	82.8	69.8	75.6
12	जम्मू व काश्मीर	21.1	41.5	19.1	76.8	56.4	67.2	72.1	76.7
13	कर्नाटक	38.3	49.3	31.9	82.5	68.1	75.4	67.7	70.8
14	केरळ	27.9	17.2	18.2	96.1	92.1	94.0	72.5	77.8
15	मध्य प्रदेश	31.3	69.8	32.6	78.7	59.2	69.3	64.2	67.9
16	छत्तीसगड	32.3	74.7	39.7	80.3	60.2	70.3	63.8	66.6
17	महाराष्ट्र	38.9	52.7	31.1	88.4	75.9	82.3	71.2	73.9
18	मणिपूर	33.3	52.8	39.9	82.3	72.4	79.2	N.A.	N.A.
19	मेघालय	31.1	58.5	32.7	76.0	72.9	74.4	N.A.	N.A.
20	मिझोराम	37.8	55.8	36.2	93.4	89.3	91.3	N.A.	N.A.
21	नागालँड	37.5	61.7	44.7	82.8	76.1	79.6	N.A.	N.A.
22	ओडिशा	25.5	61.8	27.2	81.6	64.0	72.9	67.1	69.9
23	पंजाब	30.5	35.6	13.9	80.4	70.7	75.8	71.0	74.0
24	राजस्थान	30.7	62.1	35.1	79.2	52.1	66.1	66.3	70.9
25	सिक्कीम	37.7	46.5	39.6	86.6	75.6	81.4	N.A.	N.A.
26	तामीळनाडू	38.7	42.1	31.8	86.8	73.4	80.1	69.9	73.7
27	त्रिपूरा	29.3	44.2	23.6	91.5	82.7	87.2	N.A.	N.A.
28	उत्तर प्रदेश	22.3	59.3	16.8	77.3	57.2	67.7	64.3	65.6
29	उत्तराखंड	28.5	51.2	26.7	87.4	70.0	78.8	68.0	74.2
30	पश्चिम बंगाल	28.1	44.0	18.1	81.7	70.5	76.3	70.4	72.2
	भारत [§]	29.9	54.6	25.5	80.9	64.6	73.0	67.8	70.4

§ केंद्रशासित प्रदेश धरून /Includes Union Territories

* अस्थायी/ Provisional

N.A. उपलब्ध नाही/ Not Available

^ विवक्षितपणे नमूद केले नसल्यास आंध्र प्रदेशमध्ये समाविष्ट/ Included in Andhra Pradesh unless specifically mentioned

†† साक्षरतेची टक्केवारी सात वर्षे व त्यापेक्षा अधिक वयाच्या लोकसंख्येची आहे / The literacy rates relate to the population aged seven years and above.

भारतातील राज्यांचे निवडक सामाजिक व आर्थिक निर्देशक/Selected Socio-economic Indicators for states in India

जन्म दर/ Birth rate	मृत्यु दर/ Death rate	अर्भक मृत्यु दर/ Infant mortality rate [@]	चालू किंमतीनुसार दरडोई उत्पन्न/ Per capita income at current prices (₹)	मानव विकास निर्देशांक/ Human Development Index	राज्याची दरडोई महसूली जमा (₹)/ Per capita revenue receipts of the State (₹)	एकूण महसूली जमेतील राज्याच्या स्वतःच्या कर महसूलाचा हिस्सा (टक्के)/ Share of State's own Tax Revenue in Total revenue receipts (per cent)	केंद्रीय करांतील दरडोई हिस्सा (₹)/ Per capita share in central taxes (₹)	States
(२०१७)	(२०१७)	(२०१७)	(२०१७-१८)	(२०११)	(२०१७-१८)	(२०१७-१८)	(२०१७-१८)	Reference year or Date
(26)	(27)	(28)	(29)	(30)	(31)	(32)	(33)	(2)
16.2	7.2	32	1,39,680	0.473	25,875	42.8	5,079	Andhra Pradesh
17.2	6.6	29	1,80,494	--	-	56.7	-	Telangana ^
18.3	6.1	42	1,30,197	N.A.	1,17,903	4.7	70,353	Arunachal Pradesh
21.2	6.5	44	75,151	0.444	16,931	17.5	6,754	Assam
26.4	5.8	35	36,850	0.367	12,588	24.0	6,155	Bihar
22.7	5.5	29	67,484	0.376	19,228	27.9	6,620	Jharkhand
15.2	3.7	16	3,22,000	0.750	18,081	90.9	N.A.	Delhi
12.5	6.2	9	4,11,740	0.617	53,268	44.4	12,411	Goa
19.9	6.2	30	1,75,068	0.527	20,572	59.3	3,250	Gujarat
20.5	5.8	30	2,11,526	0.552	24,945	63.8	2,980	Haryana
15.8	6.6	22	1,65,025	0.652	39,003	26.3	6,683	Himachal Pradesh
15.4	4.8	23	84,166	0.529	43,834	18.3	9,354	Jammu & Kashmir
17.4	6.5	25	1,88,756	0.519	23,096	58.6	5,022	Karnataka
14.2	6.8	10	1,83,435	0.790	24,527	55.3	4,694	Kerala
24.8	6.8	47	81,642	0.375	16,967	34.3	6,388	Madhya Pradesh
22.7	7.5	38	84,823	0.358	26,011	29.5	9,679	Chhatisgarh
15.7	5.7	19	1,75,121	0.572	21,054	64.0	3,041	Maharashtra
14.6	5.3	12	71,507	N.A.	45,655	5.3	17,121	Manipur
22.8	6.1	39	77,504	N.A.	39,929	13.8	15,330	Meghalaya
15.0	4.0	15	1,42,438	N.A.	82,870	5.4	28,676	Mizoram
13.5	3.6	7	1,04,681	N.A.	43,760	5.4	13,856	Nagaland
18.3	7.4	41	89,287	0.362	20,860	29.6	7,272	Odisha
14.9	7.0	21	1,39,775	0.605	19,262	62.4	3,596	Punjab
24.1	6.0	38	99,366	0.434	18,079	38.5	4,970	Rajasthan
16.4	4.5	12	3,49,163	N.A.	92,998	11.5	37,603	Sikkim
14.9	6.7	16	1,75,276	0.570	22,284	58.6	4,936	Tamil Nadu
13.0	5.2	29	1,00,444	N.A.	26,401	14.3	10,797	Tripura
25.9	6.7	41	58,821	0.380	13,650	31.1	5,433	Uttar Pradesh
17.3	6.7	32	1,82,320	0.490	27,480	45.2	6,538	Uttarakhand
15.2	5.8	24	91,401	0.492	14,034	34.2	5,707	West Bengal
20.2	6.3	33	1,15,293	0.467	N.A.	N.A.	N.A.	INDIA^{\$}

N.A. उपलब्ध नाही / Not available \$ केंद्रशासित प्रदेश धरून / Includes Union Territories

^ विवक्षितपणे नमूद केले नसल्यास आंध्र प्रदेशमध्ये समाविष्ट/ Included in Andhra Pradesh unless specifically mentioned

@ छोट्या राज्यांचे व केंद्रशासित प्रदेशांचे अर्भक मृत्यु दर हे २०१४-१६ या तीन वर्षांच्या कालावधीवर आधारित / Infant Mortality Rates for smaller States and U.T.s are based on three year, (2014-16)

भारतातील राज्यांचे निवडक सामाजिक व आर्थिक निर्देशक/Selected Socio-economic Indicators for states in India

अनुक्रमांक/ Sr. No.	राज्य	केंद्राकडून प्राप्त दरदोई अनुदान (₹)/ Per capita grants from centre (₹)	एकूण खर्चातील विकास खर्चाचा हिस्सा (टक्के)/ Share of development expenditure in total expenditure (per cent)	महसूली तूट (+) / आधिक्य (-) ची राज्यांतर्गत स्थूल उत्पन्नाशी टक्केवारी / Percentage of revenue deficit(+)/ surplus (-) to GSDP	वित्तीय तूट (+) / आधिक्य (-) ची राज्यांतर्गत स्थूल उत्पन्नाशी टक्केवारी / Percentage of fiscal deficit(+)/ surplus(-) to GSDP	राज्य शासनाच्या थकित दायित्वांची राज्यांतर्गत स्थूल उत्पन्नाशी टक्केवारी / Percentage of outstanding liabilities to GSDP
		संदर्भ वर्ष किंवा दिनांक	(२०१७-१८)	(२०१७-१८)	(२०१७-१८)	(२०१७-१८)
(1)	(2)	(34)	(35)	(36)	(37)	(38)
1	आंध्र प्रदेश	6,855	70.4	0.5	3.4	28.1
2	तेलंगणा ^	-	73.6	-0.2	3.1	20.3
3	अरुणाचल प्रदेश	36,712	67.2	-18.4	2.9	27.6
4	आसाम	5,278	66.8	N.A.	N.A.	N.A.
5	बिहार	3,137	70.4	-0.3	7.2	30.0
6	झारखंड	3,966	72.6	-3.0	2.7	29.2
7	दिल्ली	1,279	74.1	-0.6	0.3	5.0
8	गोवा	3,286	67.9	-0.4	4.9	26.0
9	गुजरात	2,472	65.4	N.A.	N.A.	N.A.
10	हरियाणा	2,149	68.5	1.3	2.8	26.5
11	हिमाचल प्रदेश	19,073	61.6	1.9	5.4	36.9
12	जम्मू व काश्मीर	22,173	67.6	N.A.	N.A.	N.A.
13	कर्नाटक	3,458	72.4	Neg.	2.7	17.1
14	केरळ	3,007	49.9	1.9	3.3	31.2
15	मध्य प्रदेश	3,563	70.6	-0.1	3.3	24.4
16	छत्तीसगड	5,745	78.4	-1.1	3.4	18.7
17	महाराष्ट्र	2,759	64.3	0.6	1.9	18.2
18	मणिपूर	25,168	64.0	-7.5	3.6	40.7
19	मेघालय	17,265	73.0	-2.1	3.9	33.8
20	मिझोराम	46,775	71.6	-7.7	4.2	40.7
21	नागालँड	26,341	59.0	-0.1	6.7	39.8
22	ओडिशा	5,326	73.3	-2.1	3.5	20.4
23	पंजाब	1,920	48.2	3.0	4.4	41.2
24	राजस्थान	3,918	69.7	2.4	3.5	33.8
25	सिक्कीम	37,603	68.7	-5.6	3.3	24.1
26	तामीळनाडू	2,755	59.4	1.3	2.9	22.4
27	त्रिपूरा	10,697	60.3	2.1	7.8	29.3
28	उत्तर प्रदेश	3,184	62.4	-1.3	3.0	24.3
29	उत्तराखंड	6,248	55.3	Neg.	2.6	23.5
30	पश्चिम बंगाल	3,194	60.1	1.1	2.9	35.5
	भारत [§]	N .A.	N .A.	N .A.	N .A.	N .A.

N.A. उपलब्ध नाही / Not available NA लागू नाही / Not Applicable Neg. नगण्य / Negligible § केंद्रशासित प्रदेश धरून /Includes Union Territories
 ^ विवक्षितपणे नमूद केले नसल्यास आंध्र प्रदेशमध्ये समाविष्ट/ Included in Andhra Pradesh unless specifically mentioned

भारतातील राज्यांचे निवडक सामाजिक व आर्थिक निर्देशक/Selected Socio-economic Indicators for states in India

दर लाख लोकसंख्येमागे बँक कार्याल-यांची संख्या/ Number of banking offices per lakh population [@]	अनुसूचित वाणिज्यिक बँका/ Scheduled Commercial Banks				प्रधानमंत्री मुद्रा योजना (PMMY)		States
	दरडोई ठेवी [@] (₹)/ Per capita deposits [@] (₹)	दरडोई पतपुरवठा [@] (₹)/ Per capita credit [@] (₹)	पतपुरवठ्याचे ठेवीशी प्रमाण(टक्के)/ Credit –Deposit Ratio (Per cent)	प्राधान्य क्षेत्राच्या पत- पुरवठ्याचा एकूण पतपुरवठ्या-मधील हिस्सा (टक्के)/ Share of priority sector advances in total credit of scheduled commercial banks (per cent)	खात्यांची संख्या (हजारात)/ No. of Accounts (‘000)	वितरीत रक्कम (₹ कोटी)/ Amount Disbursed (₹ Crore)	
(३१-०३-२०१८)	(३१-०३-२०१८)	(३१-०३-२०१८)	(३१-०३-२०१८)	(३१-०३-२०१८)	(२०१६-१७)	(२०१६-१७)	(2)
(39)	(40)	(41)	(42)	(43)	(44)	(45)	
13.4	77,706	84,300	108.5	37.6	588	5,732	Andhra Pradesh
--	--	--	--	--	483	3,780	Telangana ^
11.4	99,305	24,769	24.9	27.3	6	79	Arunachal Pradesh
7.0	40,597	17,279	42.6	52.6	1,256	4,825	Assam
6.3	29,864	9,559	32.0	61.6	3,757	11,586	Bihar
8.5	57,847	15,845	27.4	51.8	1,024	3,909	Jharkhand
15.8	5,08,688	4,75,069	93.4	11.6	225	3,701	Delhi
32.8	3,19,583	85,259	26.7	37.6	31	373	Goa
12.2	1,00,238	75,173	75.0	39.7	1,103	7,692	Gujarat
17.0	1,30,026	77,279	59.4	44.4	717	3,698	Haryana
21.3	1,19,003	36,746	30.9	60.4	83	1,214	Himachal Pradesh
14.1	82,478	35,388	42.9	52.1	90	1,664	Jammu & Kashmir
15.7	1,32,486	92,495	69.8	35.1	3,934	17,291	Karnataka
17.4	1,22,112	78,028	63.9	50.1	982	6,140	Kerala
8.1	42,492	27,675	65.1	54.9	2,683	10,192	Madhya Pradesh
9.4	50,237	31,468	62.6	41.8	885	3,210	Chhatisgarh
10.0	1,86,234	1,95,627	105.0	30.9	3,344	16,977	Maharashtra
6.6	33,908	15,108	44.6	36.7	22	142	Manipur
12.1	76,515	20,624	27.0	32.5	24	186	Meghalaya
17.4	78,088	27,898	35.7	55.7	7	90	Mizoram
6.6	41,346	14,273	34.5	31.6	11	104	Nagaland
11.1	62,835	23,336	37.1	47.3	2,607	7,601	Odisha
21.7	1,18,298	74,730	63.2	48.5	706	4,512	Punjab
9.6	44,979	33,970	75.5	60.1	1,205	8,823	Rajasthan
20.8	1,30,450	35,137	26.9	26.0	20	97	Sikkim
15.3	1,03,618	1,11,949	108.0	44.3	5,310	17,756	Tamil Nadu
11.6	56,780	22,993	40.5	65.5	254	969	Tripura
7.5	42,603	17,431	40.9	52.2	3,338	14,754	Uttar Pradesh
18.7	1,13,383	41,030	36.2	64.7	287	1,914	Uttarakhand
8.3	75,986	38,320	50.4	93.1	4,567	15,480	West Bengal
10.8	88,435	66,890	75.6	37.6	39,701	1,75,312	INDIA[§]

§ केंद्रशासित प्रदेश धरून / Includes Union Territories

@ १ मार्च २०१७ रोजीची प्रक्षेपित लोकसंख्या / Projected Population as on 1st March, 2017

^ विवक्षितपणे नमूद केले नसल्यास आंध्र प्रदेशमध्ये समाविष्ट / Included in Andhra Pradesh unless specifically mentioned

कृषी व संलग्न कार्ये याकरिता लक्ष्य / Target for Agriculture and allied activities

भारतातील राज्यांचे निवडक सामाजिक व आर्थिक निर्देशक/Selected Socio-economic Indicators for states in India

अनुक्रमांक/ Sr. No.	राज्य	वार्षिक कर्ज योजना #	वार्षिक पर्जन्य	वहिली जमिनीचे सरासरी क्षेत्र	प्रति हेक्टर उत्पादन (किलोग्रॅम) / Yield per hectare (kg.)					
		(₹ कोटी)/	(मिमी)/	(हेक्टर)/	एकूण तृणधान्ये/	एकूण कडधान्ये/	एकूण अन्नधान्ये/	एकूण तेलबिया/	कापूस	ऊस
		Annual Credit Plan# (₹ Crore)	Annual Rainfall (mm)	Average size of operational Holdings(ha.)	All cereals	All Pulses	All foodgrains	All oilseeds	Cotton (lint)	Sugarcane (Tonne)
संदर्भ वर्ष किंवा दिनांक	(२०१७-१८)	(२०१७)	(२०१५-१६)	त्रैवार्षिक सरासरी (२०१५-१६ ते २०१७-१८)						
(1)	(2)	(46)	(47)	(48)	(49)	(50)	(51)	(52)	(53)	(54)
1	आंध्र प्रदेश	87,471	868.3	0.94	3,730	791	2,705	954	531	77
2	तेलंगणा ^	54,199	815.7	1.00	3,085	726	2,611	1,426	411	71
3	अरुणाचल प्रदेश	128	2,745.3	3.35	1,619	1,015	1,583	1,040	-	21
4	आसाम	10,786	2,398.3	1.09	2,054	747	1,982	659	Neg	37
5	बिहार	49,000	1,112.0	0.39	2,543	912	2,423	1,141	-	55
6	झारखंड	7,682	1,165.8	1.10	2,057	981	1,786	709	-	70
7	दिल्ली	7,943	533.7	1.39	3,626	2,463	3,624	1,256	-	-
8	गोवा	1,010	2,772.6	1.10	2,744	876	2,588	2,245	-	45
9	गुजरात	65,554	815.0	1.88	2,312	938	2,001	1,826	620	69
10	हरियाणा	71,004	417.0	2.22	3,726	846	3,672	1,809	433	79
11	हिमाचल प्रदेश	8,317	1,182.2	0.95	2,152	1,847	2,141	533	Neg	17
12	जम्मू व काश्मीर	7,700	1,278.9	0.59	1,809	577	1,785	628	-	2
13	कर्नाटक	86,709	1,111.6	1.36	1,972	545	1,410	696	480	79
14	केरळ	58,083	2,664.9	0.18	2,696	1,048	2,675	998	Neg	106
15	मध्य प्रदेश	95,052	799.9	1.57	2,601	977	1,950	1,022	527	53
16	छत्तीसगड	16,770	1,124.4	1.24	1,619	721	1,467	511	Neg	30
17	महाराष्ट्र	77,207	1,129.6	1.34	1,285	699	1,077	919	339	83
18	मणिपूर	295	1,780.0	1.14	1,961	967	1,858	859	-	58
19	मेघालय	678	4,472.4	1.29	2,377	1,442	2,322	1,066	Neg	3
20	मिझोराम	273	3,865.8	1.25	1,636	1,419	1,619	1,122	Neg	31
21	नागालँड	384	1,722.0	4.87	1,688	1,153	1,626	1,049	Neg	44
22	ओडिशा	31,208	1,344.5	0.95	1,782	536	1,573	646	455	64
23	पंजाब	56,537	497.5	3.62	4,464	909	4,444	1,395	580	79
24	राजस्थान	1,07,884	493.3	2.73	1,808	586	1,384	1,337	506	76
25	सिक्कीम	224	2,873.7	1.27	1,661	957	1,596	917	-	-
26	तामीळनाडू	1,14,815	970.9	0.75	3,090	616	2,499	2,296	428	96
27	त्रिपूरा	2,117	3,326.8	0.49	2,874	778	2,723	788	Neg	52
28	उत्तर प्रदेश	1,42,121	652.1	0.73	2,625	821	2,423	866	Neg	70
29	उत्तराखंड	18,468	1,476.0	0.85	2,218	854	2,120	981	-	67
30	पश्चिम बंगाल	59,098	1,830.0	0.76	2,912	968	2,799	1,171	Neg	89
	भारत[§]	12,41,657	1,127.0	1.08	2,525	764	2,135	1,149	457	73

§ केंद्रशासित प्रदेश धरुन / Includes Union Territories

^ विवक्षितपणे नमूद केले नसल्यास आंध्र प्रदेशमध्ये समाविष्ट / Included in Andhra Pradesh unless specifically mentioned

कृषी व संलग्न कार्ये याकरिता लक्ष्य / Target for Agriculture and allied activities

भारतातील राज्यांचे निवडक सामाजिक व आर्थिक निर्देशक/Selected Socio-economic Indicators for states in India

दरडोई अन्नधान्यांचे उत्पादन (कि.ग्रॅ)/ Per capita foodgrains Production (kg.)	दर हेक्टर पिकांखालील क्षेत्रामागे खतांचा वापर (कि.ग्रॅ) / Consumption of fertilizer per hectare cropped area (kg.)	एकूण सिंचित क्षेत्राची पिकाखालील एकूण क्षेत्राशी टक्केवारी/ Percentage of gross irrigated area to gross cropped area	प्रति शेतकरी निव्वळ पेरणी क्षेत्र (हेक्टर)/ Net area sown per cultivator (ha.)	निव्वळ पेरणी क्षेत्राची एकूण भौगोलिक क्षेत्राशी टक्केवारी/ Percentage of net area sown to total geographical area	पिकांची सघनता/ Cropping intensity	वनांनी आच्छादलेल्या क्षेत्राची + एकूण भौगोलिक क्षेत्राशी टक्केवारी/ Percentage of forest cover + to total geographical area	झाडांनी आच्छादलेल्या क्षेत्राची ++ एकूण भौगोलिक क्षेत्राशी टक्केवारी/ Percentage of tree cover ++ to total geographical area	States	Reference year or Date
(२०१७-१८)	(२०१५-१६)	(२०१५-१६)	(२०१५-१६)	(२०१५-१६)	(२०१५-१६)	(२०१७)	(२०१७)		(2)
(55)	(56)	(57)	(58)	(59)	(60)	(61)	(62)		
234.7	225.5	47.1	1.6	38.1	121.3	17.3	2.3	Andhra Pradesh	
255.7	269.0	41.4	-	37.2	117.2	18.2	2.4	Telangana ^	
242.5	1.9	18.6	0.7	2.7	132.9	80.0	1.0	Arunachal Pradesh	
163.7	59.8	9.6	0.7	35.7	144.9	35.8	1.9	Assam	
145.6	224.1	69.3	0.7	55.3	145.5	7.8	2.4	Bihar	
163.8	93.4	13.0	0.4	17.4	130.7	29.5	3.7	Jharkhand	
5.5	95.3	63.7	0.7	14.8	267.1	13.0	7.6	Delhi	
70.6	30.8	24.5	4.1	35.1	120.9	60.2	8.7	Goa	
115.0	131.6	52.4	1.9	52.5	111.8	7.5	4.1	Gujarat	
576.3	207.0	91.4	1.4	79.7	184.8	3.6	3.2	Haryana	
205.8	60.3	22.1	0.3	9.9	169.2	27.1	1.5	Himachal Pradesh	
117.7	105.5	44.7	0.6	3.4	153.7	10.5	3.5	Jammu & Kashmir	
181.2	148.2	31.2	1.5	52.2	120.0	19.6	3.0	Karnataka	
15.0	87.0	18.4	3.0	52.1	129.9	52.3	7.6	Kerala	
414.9	82.9	42.3	1.5	49.1	156.5	25.1	2.6	Madhya Pradesh	
211.5	113.0	31.1	1.2	34.4	121.3	41.1	2.8	Chhatisgarh	
109.9	116.1	N.A	1.4	55.9	136.5	16.5	3.2	Maharashtra	
231.0	33.9	16.7	1.0	19.6	100.0	77.7	1.0	Manipur	
113.9	0.0	42.1	0.5	10.9	123.3	76.4	2.9	Meghalaya	
63.2	12.3	16.3	0.6	6.9	130.2	86.3	2.2	Mizoram	
260.8	5.0	22.7	0.7	23.2	131.2	75.3	2.3	Nagaland	
164.7	108.2	29.9	1.0	27.0	114.4	33.0	2.6	Odisha	
1073.6	246.9	98.6	2.1	82.2	190.3	3.6	3.2	Punjab	
263.2	61.2	42.2	1.3	52.7	138.8	4.8	2.4	Rajasthan	
143.5	0.0	11.5	0.7	10.9	177.0	47.1	0.5	Sikkim	
142.5	188.4	58.8	1.1	37.2	125.7	20.2	3.6	Tamil Nadu	
217.5	45.9	24.2	0.9	24.4	190.1	73.7	2.1	Tripura	
232.7	161.4	79.7	0.9	68.4	159.1	6.1	3.1	Uttar Pradesh	
173.7	185.8	50.0	0.4	13.1	155.0	45.4	1.4	Uttarakhand	
175.7	163.5	64.0	1.0	59.1	188.5	19.0	2.4	West Bengal	
217.1	135.8	49.0	1.2	42.4	141.3	21.5	2.9	INDIA ^S	

\$ केंद्रशासित प्रदेश धरून / Includes Union Territories ^ विवक्षितपणे नमूद केले नसल्यास आंध्र प्रदेशमध्ये समाविष्ट / Included in Andhra Pradesh unless specifically mentioned
+ मालकी व विधीचा दर्जा लक्षात न घेता १० टक्क्यांपेक्षा जास्त झाडांच्या छाताच्या घनतेसहीत एक हेक्टरपेक्षा जास्त जमीन (फळबाग, बांबू व पाम समाविष्ट) / All Lands, more than one ha. in area, with a tree canopy density of more than 10 per cent irrespective of ownership and legal status, it also includes orchards, bamboo and palm.
++ किमान नकाशाच्या क्षेत्रापेक्षा (१ हे.) कमी व वन क्षेत्राव्यतिरिक्त अभिलिखित वनक्षेत्राबाहेरील झाडांचे पट्टे / It comprises of tree patches outside the recorded forest area exclusive of forest cover and less than the minimum mappable area (1 ha) N.A. उपलब्ध नाही / Not available

भारतातील राज्यांचे निवडक सामाजिक व आर्थिक निर्देशक/Selected Socio-economic Indicators for states in India

अनुक्रमांक/ Sr. No.	राज्य	वार्षिक उद्योग पाहणी/Annual Survey of Industries*				रोजगार असलेल्या व्यक्तींची टक्केवारी [#] / Percentage of employed persons [#]	
		कारखान्यांची संख्या/ Factories (no.)	कामगार ('०००)/ Workers ('000)	प्रति कामगार स्थूल उत्पादन ('०००)/ Gross output Per worker ('000)	प्रति कामगार निव्वळ मूल्यवृद्धी ('०००)/ Net value added Per worker ('000)	ग्रामीण/ Rural	नागरी/ Urban
	संदर्भ वर्ष किंवा दिनांक	(२०१७-१८)	(२०१७-१८)	(२०१७-१८)	(२०१७-१८)	(२०१७-१८)	
(1)	(2)	(63)	(64)	(65)	(66)	(67)	(68)
1	आंध्र प्रदेश	16,296	487	6,392	738	48.4	38.3
2	तेलंगणा ^	15,263	669	3,321	588	42.0	35.2
3	अरुणाचल प्रदेश	117	3	3,744	457	31.4	26.9
4	आसाम	4,538	180	3,730	756	32.7	34.6
5	बिहार	3,461	104	5,769	615	23.6	24.2
6	झारखंड	2,866	153	9,244	1,526	29.2	26.7
7	दिल्ली	3,432	69	6,783	810	27.7	33.0
8	गोवा	715	51	9,819	2,748	37.8	32.6
9	गुजरात	26,586	1,403	9,682	1,292	37.0	35.1
10	हरियाणा	8,891	674	7,517	944	29.7	32.0
11	हिमाचल प्रदेश	2,671	147	7,701	2,022	47.4	37.9
12	जम्मू व काश्मीर	1,019	58	5,669	1,105	39.9	34.0
13	कर्नाटक	13,518	829	6,383	1,052	39.8	35.4
14	केरळ	7,649	242	6,786	801	32.7	32.0
15	मध्य प्रदेश	4,533	281	9,152	1,420	41.7	34.5
16	छत्तीसगड	3,352	147	8,527	984	47.5	37.9
17	महाराष्ट्र	26,393	1,415	8,526	1,626	42.7	34.6
18	मणिपूर	191	7	574	114	32.3	31.5
19	मेघालय	133	11	5,288	1,138	43.2	33.7
20	मिझोराम	N.A.	N.A.	N.A.	N.A.	39.1	32.5
21	नागालँड	186	5	1,039	253	26.4	24.7
22	ओडिशा	3,066	229	10,041	1,178	34.1	32.1
23	पंजाब	12,726	569	3,726	471	32.8	35.5
24	राजस्थान	9,212	432	6,878	982	35.2	30.7
25	सिक्कीम	82	15	12,184	7,062	47.7	45.1
26	तामीळनाडू	37,787	2,095	4,123	655	42.5	38.3
27	त्रिपूरा	607	23	667	130	33.9	33.5
28	उत्तर प्रदेश	15,830	839	6,142	877	28.7	28.8
29	उत्तराखंड	2,998	340	6,953	1,292	31.0	29.8
30	पश्चिम बंगाल	9,534	517	6,173	716	37.4	37.0
	भारत [§]	2,37,684	12,224	6,611	1,013	35.0	33.9

§ केंद्रशासित प्रदेश धरून / Includes Union Territories

*अस्थायी / Provisional

N.A. उपलब्ध नाही / Not available

^ विवक्षितपणे नमूद केले नसल्यास आंध्र प्रदेशमध्ये समाविष्ट / Included in Andhra Pradesh unless specifically mentioned

श्रमशक्ती पाहणी (जुलै, २०१७ ते जून, २०१८) वार्षिक अहवालावर आधारित / Data based on Annual Report-Periodic Labour Force Survey, (July 2017-June 2018)

भारतातील राज्यांचे निवडक सामाजिक व आर्थिक निर्देशक/Selected Socio-economic Indicators for states in India

बेरोजगारीचा दर # / Unemployment Rate #		श्रमशक्ती सहभाग दर #/ Labour force participation Rate#		आर्थिक गणना / Economic Census					
ग्रामीण/ Rural	नागरी/ Urban	ग्रामीण/ Rural	नागरी/ Urban	दर लाख लोकसंख्येमागे आस्थापनांची संख्या/ No. of establish- ments per lakh population	दर लाख लोकसंख्येमागे आस्थापनांमधील रोजगारांची संख्या / Employment in establish-ment per lakh population	वार्षिक चक्रवाढ वृद्धीदर (%)/ CAGR (Per cent)		States	
(२०१७-१८)	(२०१७-१८)	(२०१७-१८)	(२०१७-१८)	(सहावी आर्थिक गणना) / (6 th Economic Census)	(पाचवी आर्थिक गणना- सहावी आर्थिक गणना) / (5 th Economic Census-6 th Economic Census)	आस्थापना / Establishment	रोजगार /Employment	Reference year or Date	
(69)	(70)	(71)	(72)	(73)	(74)	(75)	(76)	(2)	
3.6	6.6	50.2	41.0	7,484	16,703	6.11	3.52	Andhra Pradesh	
6.5	9.4	44.9	38.9	--	--	--	--	Telangana ^	
5.3	9.9	33.2	29.8	2,632	7,873	3.67	3.54	Arunachal Pradesh	
8.3	6.3	35.7	36.9	6,505	12,669	9.59	8.31	Assam	
7.0	9.0	25.4	26.6	1,640	3,116	4.39	5.26	Bihar	
7.1	10.5	31.5	29.8	1,936	4,406	3.56	4.10	Jharkhand	
3.5	9.8	28.7	36.6	5,214	17,988	1.87	-1.47	Delhi	
13.9	13.8	43.9	37.9	6,622	19,792	3.63	3.96	Goa	
5.2	4.3	39.0	36.7	6,573	15,897	6.57	6.53	Gujarat	
9.3	7.3	32.8	34.5	4,595	12,767	4.44	5.52	Haryana	
5.2	8.7	50.0	41.5	6,005	14,235	6.05	6.98	Himachal Pradesh	
4.2	10.0	41.6	37.8	4,002	8,735	5.90	6.71	Jammu & Kashmir	
3.9	6.5	41.4	37.9	4,715	11,696	1.76	2.29	Karnataka	
10.0	13.2	36.4	36.8	10,043	20,711	2.37	2.98	Kerala	
3.6	7.7	43.3	37.4	2,964	6,262	3.04	2.73	Madhya Pradesh	
2.5	7.5	48.7	41.0	3,029	7,286	2.74	3.51	Chhatisgarh	
3.3	7.4	44.1	37.4	5,462	12,914	5.00	4.09	Maharashtra	
11.6	11.4	36.5	35.6	8,942	15,936	10.42	8.61	Manipur	
0.6	6.7	43.5	36.1	3,558	9,755	3.32	4.71	Meghalaya	
6.5	14.4	41.9	38.0	5,239	11,140	2.68	4.88	Mizoram	
21.6	21.1	33.7	31.3	3,080	8,179	7.52	3.91	Nagaland	
6.9	8.3	36.6	35.1	4,977	10,287	1.84	2.79	Odisha	
7.8	7.7	35.6	38.4	5,454	13,145	4.53	4.67	Punjab	
4.5	7.2	36.8	33.0	4,223	9,136	5.25	5.74	Rajasthan	
2.7	5.8	49.0	47.8	6,096	14,950	9.06	7.14	Sikkim	
7.9	7.2	46.1	41.3	6,971	16,210	1.83	2.57	Tamil Nadu	
6.3	8.7	36.2	36.7	6,445	10,997	3.10	2.48	Tripura	
5.5	9.7	30.3	32.0	3,345	7,066	6.65	7.62	Uttar Pradesh	
6.9	9.5	33.3	32.9	3,908	10,416	2.68	5.73	Uttarakhand	
3.8	6.5	38.9	39.6	6,470	13,041	4.42	2.73	West Bengal	
5.3	7.8	37.0	36.8	4,832	10,846	4.46	4.12	INDIA^S	

\$ केंद्रशासित प्रदेश धरुन / Includes Union Territories

^ विवक्षितपणे नमूद केले नसल्यास आंध्र प्रदेशमध्ये समाविष्ट / Included in Andhra Pradesh unless specifically mentioned

श्रमशक्ती पाहणी (जुलै, २०१७ ते जून, २०१८) वार्षिक अहवालावर आधारित / Data based on Annual Report-Periodic Labour Force Survey, (July2017-June2018)

भारतातील राज्यांचे निवडक सामाजिक व आर्थिक निर्देशक/Selected Socio-economic Indicators for states in India

अनुक्रमांक/ Sr. No.	राज्य	दर लाख लोकसंख्येमागे विजेची स्थापित क्षमता (मे.वॅ.)/	दरडोई विद्युत निर्मिती (किलो वॉट तास)/	पारेषण व वितरण हानी(%)/	वार्षिक दरडोई वीजेचा अंतिम वापर(किलो वॉट तास)/ Annual per capita ultimate consumption of electricity (kwh.)			
		Installed capacity of electricity per lakh population (MW)	Per capita generation of electricity (kwh.)	Transmission and Distribution Losses (Per cent)	एकूण/ Total	घरगुती/ Domestic	औद्योगिक/ Industrial	कृषि / Agriculture
	संदर्भ वर्ष किंवा दिनांक	(२०१७-१८)	(२०१७-१८)	(२०१७-१८)	(२०१७-१८)	(२०१७-१८)	(२०१७-१८)	(२०१७-१८)
(1)	(2)	(77)	(78)	(79)	(80)	(81)	(82)	(83)
1	आंध्र प्रदेश	36.61	1,082.28	16.07	1,142.78	269.30	329.17	364.24
2	तेलंगणा ^	-	-	18.26	-	-	-	-
3	अरुणाचल प्रदेश	8.20	0.52	48.32	327.32	128.49	98.20	0.03
4	आसाम	1.39	45.22	24.60	213.91	115.20	44.58	1.05
5	बिहार	0.98	3.30	30.29	176.97	85.91	26.22	4.54
6	झारखंड	3.94	194.70	16.27	581.38	158.40	354.76	5.90
7	दिल्ली	11.60	392.20	17.38	1,279.72	669.85	145.18	1.49
8	गोवा	2.37	0.00	17.21	1,764.84	457.92	1,061.93	14.60
9	गुजरात	42.76	1,376.96	17.90	1,418.66	229.07	837.03	214.74
10	हरियाणा	23.10	1,038.69	28.24	1,360.07	311.19	447.52	358.29
11	हिमाचल प्रदेश	46.25	1,616.20	21.78	1,169.90	276.99	670.34	8.66
12	जम्मू व काश्मीर	12.52	461.40	45.47	665.31	272.85	134.86	24.92
13	कर्नाटक	36.69	736.18	13.25	936.86	197.76	215.64	338.10
14	केरळ	7.06	167.22	15.76	593.35	295.55	122.34	10.34
15	मध्य प्रदेश	19.06	747.82	26.75	659.78	151.42	127.84	232.05
16	छत्तीसगड	63.21	2,417.71	23.97	772.30	190.59	288.53	183.24
17	महाराष्ट्र	32.11@	1,026.24#	17.85	1,020.99	228.41	320.17	247.70
18	मणिपूर	1.57	0.06	36.41	214.04	134.63	10.74	0.80
19	मेघालय	12.47	429.37	35.08	377.21	161.41	136.83	0.04
20	मिझोराम	3.38	50.62	24.23	366.45	217.72	12.35	0.00
21	नागालँड	1.30	37.60	19.67	274.26	156.29	27.09	0.00
22	ओडिशा	14.99	463.83	38.11	411.94	158.72	151.95	9.98
23	पंजाब	39.28	1,541.21	17.52	1,592.80	462.04	527.37	416.41
24	राजस्थान	22.99	791.81	28.66	719.70	161.05	146.32	306.49
25	सिक्कीम	122.90	4,038.52	35.54	523.09	150.26	272.25	0.00
26	तामीळनाडू	31.26	792.15	15.94	1,239.22	369.18	480.59	160.99
27	त्रिपूरा	4.75	162.16	29.89	238.56	130.76	12.41	9.90
28	उत्तर प्रदेश	7.22	329.47	23.19	404.52	171.36	83.98	79.40
29	उत्तराखंड	28.28	1,077.03	25.00	1,034.45	252.98	568.45	40.33
30	पश्चिम बंगाल	9.53	419.16	22.20	479.75	157.44	185.66	13.19
	भारत [§]	26.76	1,012.06	21.04	753.06	211.68	246.33	154.19

§ केंद्रशासित प्रदेश धरुन / Includes Union Territories

^ विवक्षितपणे नमूद केले नसल्यास आंध्र प्रदेशमध्ये समाविष्ट / Included in Andhra Pradesh unless specifically mentioned

@ महाराष्ट्र राज्य विद्युत निर्मिती कंपनी लि.(महानिर्मिती), टाटा पावर, रिलायन्स इन्फ्रास्ट्रक्चर, महावितरण, महाऊर्जा, केन्द्रिय विद्युत प्रधिकरण / डब्ल्युआरपीसी / MAHAGENCO, Tata power, Reliance Infrastructure, MAHADISCOM, MEDA, CEA/WRPC

महाराष्ट्र राज्य विद्युत निर्मिती कंपनी लि. (महानिर्मिती), टाटा पावर, रिलायन्स इन्फ्रास्ट्रक्चर, महावितरण, केन्द्रिय विद्युत प्रधिकरण/ डब्ल्यु आरपीसी / MAHAGENCO, Tata power, Reliance Infrastructure, MAHADISCOM, CEA/WRPC

भारतातील राज्यांचे निवडक सामाजिक व आर्थिक निर्देशक/Selected Socio-economic Indicators for states in India

ग्रामीण विद्युतीकरण टक्केवारी ! / Percentage of rural electrification ¹	दर लाख लोकसंख्येमागे मोटर वाहनांची संख्या / Motor vehicles per lakh population (no.)	प्रति शंभर चौ.कि.मी. क्षेत्रामागे एकूण रस्त्यांची लांबी (कि.मी.)/ Total road length per hundred sq. km.of area (km)	प्रति शंभर चौ.कि.मी. क्षेत्रामागे लोहमार्गाची लांबी (कि.मी.)/ Railway route length per hundred sq. km. of area (km)	दूरध्वनीची घनता / Teledensity		States
				तारी / Wireline	बिनतारी / Wireless	
(२०१७-१८)	(२१-२२-२०१७)	(२१-२२-२०१७)	(२१-२२-२०१८)	(२०-०९-२०१७)		Reference year or Date
(84)	(85)	(86)	(87)	(88)	(89)	(2)
100.00	18,678	108	2.34	1.76	95.38	Andhra Pradesh
-	26,905	113	1.63	--	--	Telangana ^
95.76	12,270	44	0.01	1.79	104.40	Arunachal Pradesh
100.00	9,072	431	3.14	0.44	67.10	Assam
100.00	5,421	223	3.88	0.14	58.90	Bihar
100.00	9,374	88	3.24	0.37	65.08	Jharkhand
100.00	54,291	N.A.	12.35	14.09	172.72	Delhi
100.00	81,674	450	4.74	5.76	120.87	Goa
100.00	33,543	92	2.69	2.02	106.50	Gujarat
100.00	33,836	184	3.87	1.34	116.53	Haryana
100.00	18,870	113	0.53	1.86	150.51	Himachal Pradesh
98.96	11,409	29	0.13	0.97	99.59	Jammu & Kashmir
100.00	27,692	188	1.96	3.59	111.49	Karnataka
100.00	32,588	619	2.69	5.61	114.45	Kerala
99.99	16,608	111	1.57	1.01	67.86	Madhya Pradesh
99.83	18,859	72	0.90	0.73	66.29	Chhatisgarh
100.00	25,309	203	1.99	3.86	105.94	Maharashtra
100.00	11,232	124	0.06	0.83	103.86	Manipur
100.00	18,537	102	0.04	0.65	81.01	Meghalaya
100.00	16,079	52	0.01	1.51	114.77	Mizoram
100.00	19,552	219	0.07	0.50	74.52	Nagaland
99.99	15,169	195	1.68	0.64	80.15	Odisha
100.00	33,617	277	4.51	2.51	120.43	Punjab
100.00	19,914	78	1.73	0.92	89.68	Rajasthan
100.00	8,346	160	0.00	1.04	112.15	Sikkim
100.00	34,886	201	3.10	3.39	128.25	Tamil Nadu
100.00	9,836	409	2.06	0.59	88.57	Tripura
100.00	12,058	178	4.29	0.36	75.74	Uttar Pradesh
99.92	19,732	130	0.64	1.02	112.27	Uttarakhand
100.00	7,802	363	4.66	1.17	91.85	West Bengal
99.94	19,508	151	2.10	1.83	91.56	INDIA^s

\$ केंद्रशासित प्रदेश धरुन / Includes Union Territories

N.A. उपलब्ध नाही / Not available

^ विवक्षितपणे नमूद केले नसल्यास आंध्र प्रदेशमध्ये समाविष्ट / Included in Andhra Pradesh unless specifically mentioned

! गावांची संख्या जनगणना २०११ नुसार / Number of Villages taken as per Census 2011

भारतातील राज्यांचे निवडक सामाजिक व आर्थिक निर्देशक/Selected Socio-economic Indicators for states in India

अनुक्रमांक/ Sr. No.	राज्य	एकूण खनिज उत्पादनाच्या किंमतीमधील राज्याचा हिस्सा / State's share in total value of mineral production	दर हजार लोकसंख्येमागे प्राथमिक व माध्यमिक शाळांमधील पटांवरील विद्यार्थ्यांची संख्या / Enrolment in primary and secondary schools per thousand population	स्थूल पटसंख्येचे प्रमाण */ Gross Enrolment Ratio *		
				प्राथमिक व उच्च प्राथमिक स्तर (वर्ग १ ते ८) / Elementary Level (Classes I-VIII)		
				मुले / Boys	मुली / Girls	एकूण / Total
	संदर्भ वर्ष किंवा दिनांक	(२०१७-१८)	(२०१७-१८)	(२०१७-१८)	(२०१७-१८)	(२०१७-१८)
(1)	(2)	(90)	(91)	(92)	(93)	(94)
1	आंध्र प्रदेश	1.90	135	86.71	83.10	84.97
2	तेलंगणा ^	0.92	158	94.37	94.40	94.38
3	अरुणाचल प्रदेश	0.00	219	109.46	112.65	111.02
4	आसाम	0.08	187	98.27	104.69	101.40
5	बिहार	Neg.	206	92.49	103.08	97.47
6	झारखंड	3.53	193	100.42	103.36	101.84
7	दिल्ली	0.00	189	108.45	120.43	113.74
8	गोवा	1.87	161	96.41	100.97	98.54
9	गुजरात	1.16	160	92.68	96.92	94.60
10	हरियाणा	0.00	175	94.72	101.05	97.47
11	हिमाचल प्रदेश	0.40	163	98.62	100.53	99.52
12	जम्मू व काश्मीर	0.06	154	72.68	75.65	74.07
13	कर्नाटक	13.95	156	100.45	100.63	100.54
14	केरळ	0.06	143	94.17	94.98	94.56
15	मध्य प्रदेश	3.65	182	88.04	90.22	89.06
16	छत्तीसगड	15.66	186	97.42	98.34	97.87
17	महाराष्ट्र	2.10	163	96.85	98.58	97.65
18	मणिपूर	0.00	184	127.41	127.57	127.48
19	मेघालय	0.48	283	142.89	150.03	146.39
20	मिझोराम	0.00	204	123.30	121.39	122.37
21	नागालँड	0.00	171	87.96	91.60	89.70
22	ओडिशा	34.26	166	96.63	95.21	95.94
23	पंजाब	0.00	158	92.39	100.07	95.74
24	राजस्थान	18.79	194	97.12	97.65	97.36
25	सिक्कीम	0.00	181	108.64	106.94	107.81
26	तामीळनाडू	1.01	141	91.96	93.05	92.48
27	त्रिपूरा	0.00	171	110.75	113.32	112.00
28	उत्तर प्रदेश	0.10	184	76.27	85.67	80.58
29	उत्तराखंड	0.02	187	91.96	92.20	92.07
30	पश्चिम बंगाल	0.00	155	98.02	103.59	100.72
	भारत[§]	100.0	172	90.78	95.58	93.03

[§] केंद्रशासित प्रदेश धरुन / Includes Union Territories

N.A. उपलब्ध नाही / Not available

Neg. नगण्य / Negligible

[^] विवक्षितपणे नमूद केले नसल्यास आंध्र प्रदेशमध्ये समाविष्ट / Included in Andhra Pradesh unless specifically mentioned

* अस्थायी / Provisional

भारतातील राज्यांचे निवडक सामाजिक व आर्थिक निर्देशक/Selected Socio-economic Indicators for states in India

मुलींच्या संख्येचे मुलांच्या संख्येशी गुणोत्तर */ Gender Parity Index*				विद्यार्थी-शिक्षक प्रमाण@@* / Pupil -Teacher Ratio@@*			States
प्राथमिक व उच्च प्राथमिक स्तर (वर्ग १ ते ८)/ Elementary Level (Classes I-VIII)	माध्यमिक स्तर (वर्ग ९ ते १०)/ Secondary Level (Classes IX-X)	उच्च माध्यमिक स्तर (वर्ग ११ ते १२)/ Higher Secondary Level (Classes XI-XII)	प्राथमिक स्तर (वर्ग १ ते ५)/ Primary Level (Classes I-V)	उच्च प्राथमिक स्तर (वर्ग ६ ते ८)/ Upper Primary level (Classes VI-VIII)	माध्यमिक स्तर (वर्ग ९ ते १०)/ Secondary Level (Classes IX-X)	उच्च माध्यमिक स्तर (वर्ग ११ ते १२)/ Higher secondary Level (Classes XI-XII)	
(२०१७-१८) (95)	(२०१७-१८) (96)	(२०१७-१८) (97)	(२०१७-१८) (98)	(२०१७-१८) (99)	(२०१७-१८) (100)	(२०१७-१८) (101)	Reference year or Date (2)
0.96	1.02	1.15	23.32	28.85	18.63	34.99	Andhra Pradesh
1.00	1.04	1.17	27.61	37.36	11.35	46.31	Telangana ^
1.03	1.00	1.02	13.52	12.37	17.21	26.40	Arunachal Pradesh
1.07	1.15	1.08	22.22	13.95	12.82	18.33	Assam
1.11	1.20	1.00	78.52	19.13	57.67	47.58	Bihar
1.03	1.11	1.04	31.74	26.27	58.08	81.96	Jharkhand
1.11	1.13	1.15	37.03	26.92	29.61	20.50	Delhi
1.05	1.01	1.20	26.90	24.46	12.66	19.09	Goa
1.05	0.87	0.92	28.82	26.95	32.94	27.09	Gujarat
1.07	1.03	0.99	24.30	26.97	15.06	12.95	Haryana
1.02	1.01	1.03	15.51	12.27	15.32	11.58	Himachal Pradesh
1.04	0.98	0.96	21.85	6.81	13.80	28.19	Jammu & Kashmir
1.00	1.03	1.13	32.53	24.02	16.36	37.35	Karnataka
1.01	1.01	1.14	25.93	21.25	15.54	20.18	Kerala
1.02	0.98	0.96	30.38	17.66	34.74	38.69	Madhya Pradesh
1.01	1.07	1.05	21.49	20.47	30.69	26.89	Chhatisgarh
1.02	0.98	0.96	28.42	29.94	25.00	43.55	Maharashtra
1.00	1.00	0.91	12.88	11.94	10.38	15.71	Manipur
1.05	1.18	1.16	21.93	13.37	10.99	20.29	Meghalaya
0.98	1.06	1.11	16.17	7.04	8.75	12.76	Mizoram
1.04	1.07	1.06	14.73	7.96	11.51	18.01	Nagaland
0.99	0.99	0.98	19.61	25.30	19.52	39.14	Odisha
1.08	1.05	1.05	23.53	21.19	12.91	19.53	Punjab
1.01	0.92	0.82	27.55	19.81	21.42	24.28	Rajasthan
0.98	1.13	1.20	8.54	6.75	14.53	13.75	Sikkim
1.01	1.05	1.23	21.92	21.34	19.30	22.88	Tamil Nadu
1.02	1.07	0.98	14.04	16.20	21.01	9.78	Tripura
1.12	0.96	0.92	37.05	27.22	47.73	80.94	Uttar Pradesh
1.00	1.00	1.05	17.81	22.44	14.91	20.92	Uttarakhand
1.06	1.27	1.22	21.60	29.45	38.05	53.71	West Bengal
1.05	1.03	1.02	29.30	22.54	24.67	33.21	INDIA ^S

\$ केंद्रशासित प्रदेश धरुन / Includes Union Territories

N.A. उपलब्ध नाही / Not available

^ विवक्षितपणे नमूद केले नसल्यास आंध्र प्रदेशमध्ये समाविष्ट / Included in Andhra Pradesh unless specifically mentioned

@@ शालेच्या स्तरावर आधारित / Based on Educational stage * अस्थायी / Provisional

भारतातील राज्यांचे निवडक सामाजिक व आर्थिक निर्देशक/Selected Socio-economic Indicators for states in India

राज्य	वार्षिक सरासरी गळतीचे प्रमाण@@*						प्राथमिक व उच्च प्राथमिक स्तरावरील संयुक्त शैक्षणिक विकास निर्देशांक / Composite Educational Development Index at primary and upper primary level	शिक्षकांची प्रति शाळा सरासरी संख्या */ Average number of Teachers per school*	
	Drop- Out Rates@@*								
	प्राथमिक स्तर (वर्ग १ ते ५)/ Primary Level (Classes I-V)		उच्च प्राथमिक स्तर (वर्ग ६ ते ८)/ Upper Primary Level (Classes VI-VIII)		माध्यमिक स्तर (वर्ग ९ ते १०)/ Secondary Level (Classes IX-X)				
	मुले/ Boys	मुली / Girls	मुले / Boys	मुली / Girls	मुले/ Boys	मुली / Girls			
संदर्भ वर्ष किंवा दिनांक	(२०१७-१८)	(२०१७-१८)	(२०१७-१८)	(२०१७-१८)	(२०१७-१८)	(२०१७-१८)	(२०१४-१५)	(२०१७-१८)	
(1)	(2)	(102)	(103)	(104)	(105)	(106)	(107)	(108)	(109)
1	आंध्र प्रदेश	-	-	-	0.55	24.21	21.43	0.578	4.7
2	तेलंगणा ^	3.95	3.07	3.09	2.12	19.01	15.16	0.585	6.1
3	अरुणाचल प्रदेश	10.00	6.14	6.89	7.57	20.69	17.20	0.573	5.7
4	आसाम	11.22	8.92	6.15	4.62	32.08	35.17	0.492	5.2
5	बिहार	5.24	4.87	13.30	13.27	30.34	33.72	0.498	6.4
6	झारखंड	-	-	0.18	-	8.24	10.73	0.485	4.2
7	दिल्ली	-	-	1.55	1.56	18.85	16.03	0.716	24.3
8	गोवा	-	-	-	-	10.21	3.96	0.611	8.1
9	गुजरात	1.31	2.07	5.56	9.83	21.77	18.97	0.681	7.5
10	हरियाणा	-	-	-	1.17	13.75	13.07	0.636	9.9
11	हिमाचल प्रदेश	0.17	-	0.41	0.73	7.49	5.31	0.696	5.5
12	जम्मू व काश्मीर	3.64	2.17	1.90	0.48	4.07	2.53	0.544	5.6
13	कर्नाटक	1.97	1.36	2.51	2.70	26.41	21.92	0.696	4.9
14	केरळ	-	0.31	-	0.03	14.48	9.47	0.661	15.3
15	मध्य प्रदेश	4.36	3.55	5.67	7.24	24.15	24.24	0.486	3.8
16	छत्तीसगड	2.23	1.46	5.06	4.91	21.94	18.21	0.564	4.2
17	महाराष्ट्र	0.18	0.21	1.30	2.22	12.90	12.17	0.655	6.8
18	मणिपूर	3.01	3.85	-	1.16	4.12	7.82	0.602	9.4
19	मेघालय	2.73	0.71	6.43	5.44	17.34	17.60	0.537	3.4
20	मिझोराम	8.56	7.41	8.22	5.63	22.61	16.87	0.635	5.7
21	नागालँड	4.97	4.27	3.82	3.94	13.53	12.92	0.548	11.4
22	ओडिशा	6.01	5.62	5.88	4.83	28.72	27.83	0.598	4.8
23	पंजाब	3.03	2.79	4.08	3.98	13.65	10.76	0.674	9.4
24	राजस्थान	3.33	3.50	2.25	3.35	10.33	10.78	0.588	6.5
25	सिक्कीम	-	-	1.90	-	18.34	14.09	0.679	11.6
26	तामीळनाडू	5.85	6.03	8.83	9.44	19.40	12.97	0.689	9.8
27	त्रिपूरा	1.10	0.70	3.35	1.87	27.06	27.26	0.596	9.9
28	उत्तर प्रदेश	7.23	7.12	5.04	9.77	18.66	19.47	0.463	4.4
29	उत्तराखंड	3.38	3.41	2.14	2.77	11.90	10.74	0.625	5.0
30	पश्चिम बंगाल	1.30	-	0.46	-	14.12	15.09	0.514	6.3
	भारत[§]	3.68	3.32	4.49	5.57	18.62	18.39	---	5.8

§ केंद्रशासित प्रदेश धरून / Includes Union Territories

N.A. उपलब्ध नाही / Not available

* अस्थायी / Provisional

^ विवक्षितपणे नमूद केले नसल्यास आंध्र प्रदेशमध्ये समाविष्ट / Included in Andhra Pradesh unless specifically mentioned

@@ शालेच्या स्तरावर आधारित / Based on Educational stage

N E अंदाजित केले नाही / Not Estimated

भारतातील राज्यांचे निवडक सामाजिक व आर्थिक निर्देशक/Selected Socio-economic Indicators for states in India

स्त्री शिक्षकांची टक्केवारी * / Percentage of female Teachers*	संपूर्ण लसीकरण झालेल्या बालकांची टक्केवारी / Per cent of children fully immunised	स्त्रियांचे लग्नाच्या वेळेचे सरासरी वय / Mean age at effective marriage (females)	एकूण जनन दर / Total Fertility Rate	माता मृत्यु दराचे प्रमाण# / Maternal Mortality Ratio#	महिलांवरील अत्याचार (संख्या) / Crimes against women (no.)	बालकांवरील अत्याचार (संख्या) / Crimes against children (no.)	दारिद्र्य रेषेखालील लोकसंख्येची टक्केवारी / Percentag of population Below Poverty Line	States
(२०१७-१८)	(२०१५-१६)	(२०१७)	(२०१७)	(२०१५-१७)	(२०१७)	(२०१७)	(२०११-१२)	Reference year or Date
(110)	(111)	(112)	(113)	(114)	(115)	(116)	(117)	(2)
48.88	65.3	22.0	1.6	74	17,909	2,397	9.20	Andhra Pradesh
53.09	68.1	22.0	1.7	76	17,521	3,580	--	Telangana ^
45.51	38.2	N.A.	N.A.	N.A	337	138	34.67	Arunachal Pradesh
37.95	47.1	22.3	2.3	229	23,082	4,951	31.98	Assam
40.60	61.7	21.8	3.2	165	14,711	5,386	33.74	Bihar
38.13	61.9	21.9	2.5	76	5,911	1,247	36.96	Jharkhand
72.93	66.4	23.7	1.5	N.A	13,076	7,852	9.91	Delhi
81.10	88.4	N.A.	N.A.	N.A	369	196	5.09	Goa
57.12	50.4	22.5	2.2	87	8,133	3,955	16.63	Gujarat
59.00	62.2	22.5	2.2	98	11,370	4,169	11.16	Haryana
49.44	69.5	23.4	1.6	N.A	1,246	528	8.06	Himachal Pradesh
46.64	75.1	25.1	1.6	N.A	3,129	359	10.35	Jammu & Kashmir
60.33	62.6	22.3	1.7	97	14,078	5,890	20.91	Karnataka
79.01	82.1	23.2	1.7	42	11,057	3,562	7.05	Kerala
44.87	53.6	21.4	2.7	188	29,788	19,038	31.65	Madhya Pradesh
43.84	76.4	21.8	2.4	141	7,996	6,518	39.93	Chhatisgarh
40.79	56.3	22.5	1.7	55	31,979	16,918	17.35	Maharashtra
53.57	65.8	N.A.	N.A.	N.A	236	109	36.89	Manipur
56.22	61.5	N.A.	N.A.	N.A	567	379	11.87	Meghalaya
46.89	50.5	N.A.	N.A.	N.A	301	220	20.40	Mizoram
52.21	35.7	N.A.	N.A.	N.A	79	93	18.88	Nagaland
46.24	78.6	21.9	1.9	168	20,098	3,185	32.59	Odisha
74.98	89.1	23.5	1.6	122	4,620	2,133	8.26	Punjab
36.44	54.8	21.5	2.6	186	25,993	5,180	14.71	Rajasthan
57.57	83.0	N.A.	N.A.	N.A	163	190	8.19	Sikkim
74.53	69.7	23.0	1.6	63	5,397	3,529	11.28	Tamil Nadu
30.30	54.5	N.A.	N.A.	N.A	972	276	14.05	Tripura
41.79	51.1	22.2	3.0	216	56,011	19,145	29.43	Uttar Pradesh
52.75	57.7	22.3	1.9	89	1,944	829	11.26	Uttarakhand
43.26	84.4	21.2	1.6	94	30,992	6,551	19.98	West Bengal
49.21	62.0	22.1	2.2	122	3,59,849	1,29,032	21.92	INDIA [§]

§ केंद्रशासित प्रदेश धरुन / Includes Union Territories

N.A. उपलब्ध नाही / Not available

* अस्थायी / Provisional

^ विवक्षितपणे नमूद केले नसल्यास आंध्र प्रदेशमध्ये समाविष्ट / Included in Andhra Pradesh unless specifically mentioned

झारखंड, छत्तीसगड व उत्तराखंड या राज्यांसाठी माता मृत्यु दराचे प्रमाण पूर्वीच्या अविभाजित राज्यांमध्ये दर्शविले आहे / Maternal Mortality Ratio for Jharkhand, Chhattisgarh and Uttarakhand are shown combined with the respective parent state

Contributors to the Publication

Shri Vijay Aher, Director

Smt. M. P. Deshpande, Deputy Director

Shri M. S. Kholgade, Research Officer

Smt. P. S. Bacchav, Research Assistant

Shri E. M. Bhagwat, Head Draftsman